

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi kansaneläkelain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kansaneläkelakia, perhe-eläkelakia, eläkkeensaajien asumistukilakia, rintamasotilaseläkelakia, ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annettua lakia, vammaistukilakia ja lapsen hoitotuesta annettua lakia. Laeissa olevat markkamäärät muutettaisiin euromääräisiksi käyttämällä vahvistettua muuntokerointia. Näin lasketut rahamäärät pyöristettäisiin pääosin asiaa koskevan neuvoston asetuksen mukaisia pyöristyssääntöjä noudattaen lähimpään senttiin. Eläkkeensaajien asumistukea ja leskeneläkkeen täydennysmäärää koskevat omaisuusrajat sekä kansaneläkettä, eläkkeensaajien asumistukea ja perhe-eläkkeen täydennysmäärää koskevat tulorajat pyöristettäisiin kuitenkin lähimpään euroon. Markkaa tarkoittavat kielelliset ilmaisut muutettaisiin koskemaan euroja tai vain rahamääriä. Laeissa olevien kansaneläkein-

deksiin sidottujen rahamäärien indeksitasot ehdotetaan yhdenmukaistettaviksi vuoden 2001 indeksitasoon.

Rintamasotilaseläkkeitä koskevat säännökset ehdotetaan kumottaviksi tarpeettomina.

Esitys on osa laajempaa kokonaisuutta, jossa muun muassa toimeentuloturvaa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon etuuksia ja maksuja koskevassa lainsäädännössä olevat markkamäärät muutetaan euroiksi ja senteiksi, kun euro vuoden 2002 alusta tulee myös käteisvaluutaksi ja Suomen markka poistetaan käytöstä.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002. Ulkomaille maksettavia rintamalisiä koskeva lainmuutos on kuitenkin tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä lokakuuta 2001 alkavasta maksujaksosta lukien.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Johdanto

Euroon siirtyminen

Suomi on siirtymässä asteittain Euroopan talous- ja rahaliiton yhteiseen valuuttajärjestelmään. Euro otettiin Suomessa käyttöön tilivaluuttana 1 päivänä tammikuuta 1999 samalla, kun pysyvä muuntokerroin 5,94573 vahvistettiin asetuksella (EY) N:o 2866/98. Myös rahamäärien pyöristäminen ja muut teknisuonteiset asiat on määritelty ylikansallisilla säädöksillä (EY) N:o 1103/97 ja N:o 974/98.

Julkinen hallinto sekä eläkelaitokset ja muu vakuutusala siirtyvät henkilöasiakkaiden osalta euron käyttöön kolmen vuoden siirtymäkauden päätyttyä 1 päivänä tammikuuta 2002. Sitä ennen erilaiset lakisääteiset sosiaaliturvan etuudet maksetaan markkoina. Käteisenä rahana euro ei ole käytössä ennen kuin 1 päivänä tammikuuta 2002.

Lakien markkamäärät

Eläke-etuuksia koskevissa eri laeissa osa markkamääristä ilmaistaan täysinä markkoina tai kymmenen, 100, 1 000 tai jopa 100 000 markan tarkkuudella. Suurimmissa talaluvuissa on kysymys tulo- tai omaisuusrajoista taikka luonteeltaan hallinnollisista markkarajoista. Jos markkamäärää ei ole sidottu mihinkään indeksiin, alkuperäinen tarkkuustaso yleensä säilytetään mahdollisten erilliskorotusten yhteydessä. Tasasummilla on pyritty muun muassa lainsäädännön selkeyteen sekä asioiden muistamiseen ja informaation helpottamiseen.

Nykyisiä eri lakien pyöristyssäännöksiä, jotka on tarkoitettu koskemaan markkoja ja pennejä, ei voida sellaisinaan soveltaa yksiköltään lähes kuusinkertaisiin euroihin ja sentteihin. Siksi ne tulisi kumota tai niitä olisi tarvittaessa muutettava.

Indeksisidonnaisuus

Monet sosiaalietuudet on sidottu indeksiin, yleisesti hintaindeksiin, palkkaindeksiin tai niiden yhdistelmään. Tällöin laeissa olevat markkamäärät on kiinnitetty johonkin lain voimaantulosäännöksessä ilmoitetun ajankohdan mukaiseen indeksitasoon. Esimerkiksi kansaneläkelain (347/1956) sisältämät markkamäärät ovat sen kansaneläkeindeksin pisteluvun mukaiset, jonka mukaan etuudet määriteltiin maaliskuussa 1981. Kunkin vuoden alusta voimaan tulevat indeksitarkistetut määrät lasketaan kansaneläkejärjestelmässä korottamalla ajankohdan 1.3.1981 markkamäärät kyseisen vuoden indeksipistelukua vastaavaan tasoon. Kansaneläkeindeksi (1957 = 100) lasketaan käyttäen elinkustannusindeksiä, jossa vuoden 1951 lokakuun pisteluku on 100. Rintamasotilaseläkelaiissa olevat markkamäärät puolestaan vastaavat joko vuoden 1976 lokakuun tai vuoden 1986 alun kansaneläkeindeksin pistelukua ja ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annetussa laissa oleva markkamäärä vastaa vuoden 1988 alun kansaneläkeindeksin pistelukua.

1.2. Kansaneläkelaki

Kansaneläkkeen vuotuiset täydet määrät on ilmaistu kansaneläkelaiissa markan tai kymmenen markan tarkkuudella. Tulorajat on säädetty joko kymmeninä markkoina, markkoina tai jopa pennin tarkkuudella. Pienin maksettavan kansaneläkkeen ja eläkkeensaajien hoitotuen määrä on säädetty 30 markaksi kuukaudessa, mikä on vuoden 2001 indeksitasossa 65 markkaa. Laissa on lisäksi säädetty pyöristyssääntö, jonka perusteella maksettavan kansaneläkkeen ja eläkkeensaajien hoitotuen määrät pyöristetään kumpikin erikseen täysiksi markoiksi. Eläkettä määrättäessä huomioon otettavat vuotuiset tuloerät pyöristetään täyden kymmenen markan tarkkuuteen.

1.3. Eläkkeensaajien asumistukilaki

Asumiskustannusten ja vuositulojen tulo-rajat on säädetty eläkkeensaajien asumistukilaissa (591/1978) markan tai kymmenen markan tarkkuudella. Omaisuusrajat on määritelty 100 ja 1 000 markan tarkkuudella. Asumistuen vuotuinen vähimmäismäärä on määritelty kymmenen markan tarkkuudella. Asumistuessa huomioon otettavat vuotuiset tuloerät sekä omaisuusrajat pyöristetään kymmenen markan tarkkuuteen samoin kuin valtioneuvoston asetuksella säädettävät asumiskustannukset ja niiden enimmäismäärät. Asumistuen määrä ja pienimmän maksettavan tuen määrä pyöristetään täysiksi markoiksi.

1.4. Perhe-eläkelaki

Perhe-eläkkeen määrät on säädetty perhe-eläkelaisissa (38/1969) vastaavalla tarkkuudella kuin kansaneläkelaisissa. Tulo- ja omaisuusrajat on määritelty markan, kymmenen markan, 100 markan tai 1 000 markan tarkkuudella. Pienimmän maksettavan leskeneläkkeen määrä vastaa kansaneläkkeen pienintä määrää. Markkamäärien pyöristykset lukuun ottamatta omaisuusrajoja tehdään vastaavasti kuin kansaneläkkeessä.

1.5. Rintamasotilaseläkelaki

Rintamasotilaseläkelain (119/1977) mukaisten etuuksien määrät ja tulo- ja omaisuusrajat on säädetty pennin, markan tai kymmenen markan tarkkuudella. Rintamasotilaseläkkeen ja ylimääräisen rintamalisän pienimmät maksettavat määrät on määritelty kymmenen markan tarkkuudella. Markkamäärien pyöristykset tehdään vastaavasti kuin kansaneläkkeessä.

1.6. Laki ulkomaille maksettavasta rintamalisästä

Ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annetussa laissa (988/1988) rintamalisän markkamäärä on määritelty markan tarkkuudella. Markkamäärien pyöristykset tehdään

vastaavasti kuin kansaneläkkeessä.

1.7. Vammaistukilaki

Vammaistukilaissa (124/1988) säädetyt markkamäärät on määritelty 100 markan tarkkuudella. Markkamäärien pyöristykset tehdään vastaavasti kuin kansaneläkkeessä.

1.8. Laki lapsen hoitotuesta

Lapsen hoitotuesta annetussa laissa (444/1969) etuuksien markkamäärät on säädetty 100 markan tarkkuudella. Pienimmän maksettavan hoitotuen määrä on määritelty markan tarkkuudella. Markkamäärien pyöristykset tehdään vastaavasti kuin kansaneläkkeessä.

2. Ehdotetut muutokset

Yleistä

Oikeudelliselta kannalta lainmuutokset eivät ole välttämättömiä euron tullessa käteisenä rahana käyttöön 1 päivänä tammikuuta 2002. Rahan muuntamisessa ja siinä yhteydessä tehtävissä pyöristyksissä noudatettavat ylikansalliset säännöt on vahvistettu, joten niitä voidaan soveltaa sellaisenaan.

Oikeusturvan, lainsäädännön ymmärrettävyyden, informatiivisuuden ja asiakaspalvelun kannalta säädöksissä ei kuitenkaan tulisi esiintyä markkamääriä sen jälkeen, kun eurot ja sentit ovat korvanneet markat ja pennit. Lainsäädännön näkökulmasta yleensäkin muodostuisi ennen pitkää ongelmaksi, jos kansalaisten kannalta keskeiset etuudet ilmaistaisiin ikään kuin epätodellisina rahamäärinä eli rahassa, jolla ei saa eikä voi ostaa mitään. Näin samalla pitkitettäisiin tarpeetomasti sitä aikaa, jolloin rahamäärän hahmottaminen todelliseksi, käytössä olevaksi maksuvälineeksi edellyttäisi muuntokertoimen käyttöä.

Hallituksen lähtökohtana on, että sosiaaliturvaa koskevassa ja osin muussakin lainsäädännössä mainitut markkamäärät muutetaan euroiksi jo heti vuoden 2002 alusta lukien. Muunnos euroiksi ja senteiksi tehtäisiin pääsääntöisesti vahvistetulla muuntokertoimella sekä käyttämällä euroasetuksen mukaista

pyörityssääntöä.

Maksettavat etuudet määriteltäisiin yleensä sentin tarkkuudella. Sentin tarkkuus ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukainen ratkaisu esimerkiksi arvioitaessa vastaisia vuosituloja kuten työ- ja yrittäjätuloa. Sama koskee omaisuuden arviointia.

Sosiaaliturvan alalla ja etenkin saman organisaation toimeenpanemassa lainsäädännössä tulisi noudattaa yhtenäisiä periaatteita. Keskeisenä tavoitteena kuitenkin on, että kustannukset eivät saa nousta. Toisaalta etuuksien taso ei saisi yksilötasollakaan laskea eikä varsinkaan etuuden maksaminen lakata.

Lakien indeksitasojen yhdenmukaistaminen

Pelkästään Kansaneläkelaitoksen toimeenpanemissa eläke-etuuksia koskevissa laeissa esiintyy neljään eri indeksitasoon sidottuja markkamääriä. Tarkoituksenmukaista olisi, että samanaikaisesti, kun lainsäädännössä olevat markkamäärät muutetaan euroiksi, indeksiin sidottujen etuuksien niin sanotut lain tasot yhdenmukaistettaisiin. Tämä taso olisi euroon siirtymistä edeltävän vuoden 2001 indeksitaso eli viimeisin lakiehdotuksia käsiteltäessä tiedossa oleva taso, jonka kansaneläkeindeksin pisteluku on 1302. Ratkaisu olisi tekninen ja se voitaisiin toteuttaa ilman kustannusvaikutuksia. Tarkistettaessa markkamääriä vuoden 2001 indeksitasolle on otettu huomioon 1990-luvulla tehdyt indeksikorotusten poikkeukset.

Markkojen muuttaminen euroiksi

Esityksessä ehdotetaan, että kansaneläkelain, eläkkeensaajien asumistukilain, perhe-eläkelain, rintamasotilaseläkelain, ulkomaille maksettavan rintamalisästä annetun lain, vammaistukilain ja lapsen hoitotuesta annetun lain sisältämät markkamäärät muutettaisiin euroiksi ja tarvittaessa senteiksi. Muunnossa käytettäisiin lähtökohtaisesti muuntokerrointa sellaisenaan. Näin nykyisin täysinä markkoina, satoina tai kymmeninä markkoina olevat rahamäärät muuttuisivat euron tai sentin tarkkuisiksi. Laeissa olevat sanat markkamäärä ehdotetaan muutettavaksi sanoiksi rahamäärä tai määrä.

Muuntokertoimella saadut eri laeissa olevat etuuksien maksettavat määrät pyöristettäisiin lähimpään senttiin euroasetuksen mukaisesti. Vuositasolla ilmaistut etuuksien määrät pyöristettäisiin lähimpään 12:lla jaolliseen senttiin.

Laeissa olevat pienintä maksettavaa etuutta koskevat markkamäärät ehdotetaan muutettaviksi euromääräisiksi sentin tarkkuudelle siten, ettei kenenkään etuus lakkaisi muutoksen seurauksena.

Kansaneläkettä, eläkkeensaajien asumistukea, perhe-eläkkeen täydennysmäärää ja ylimääräistä rintamalisää koskevat tulorajat ehdotetaan pyöristettäväksi lähimpään täyteen euroon. Myös eläkkeensaajien asumistukilaissa ja perhe-eläkelaisissa mainitut omaisuusrajat pyöristettäisiin lähimpään täyteen euroon. Eläkkeensaajien asumistukilaissa mainitun pienimmän maksettavan vuotuisen asumistuen määrän täytyy lisäksi olla 12:lla jaollinen

Laeissa olevat viittaukset kansaneläkelaisissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannuksiin annettuun lakiin muutettaisiin viittauksiksi lakiin kansaneläkeindeksistä. Koska laeissa olevia markkamääriä koskevat indeksitasot yhtenäistettäisiin, jokaiseen lakiin otettaisiin erillinen säännös lain indeksitasosta.

Rintamasotilaseläkejärjestelmä

Vuonna 1977 voimaan tulleen rintamasotilaseläkelain perusteella on maksettu rintamasotilaseläkettä ja maksetaan edelleen rintamalisää ja ylimääräistä rintamalisää. Koska rintamasotilaseläkkeitä myönnettiin alle 65-vuotiaille veteraaneille, uusia rintamasotilaseläkkeitä ei veteraanien iän vuoksi voi enää tulla myönnettäväksi. Viimeiset rintamasotilaseläkkeet maksettiin vuoden 1997 loppupuolella. Näin ollen euromuutosten johdosta tehtävien muutosten yhteydessä ehdotetaan lain rintamasotilaseläkettä koskevat säännökset kumottaviksi tarpeettomina. Kumottavia säännöksiä olisivat 1 §:n 4 momentti, 2—8, 10 ja 11 §, 11 a §, 12 ja 13 §, 17 §:n 2 momentti sekä 20 §:n 2 ja 3 momentti.

3. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksen mukainen etuuksien markkamäärien, tulo- ja omaisuusrajojen sekä myönnettujen etuuksien muuttaminen euroiksi lisää kansaneläkejärjestelmän kustannuksia yhteensä arviolta 2 miljoonaa markkaa vuodessa. Lisäys johtuu pyörityksistä, jotka on tehty siten, ettei kenenkään etuus alenisä tai lakkaisi muunnoksen seurauksena. Vuonna 2000 kansaneläke-etuuksien kokonaiskustannukset olivat yhteensä noin 17 miljardia markkaa.

4. Asian valmistelu

Valtiovarainministeriön EMU-projekti hyväksyi 18 päivänä joulukuuta 1997 Suomen kansallisen siirtymäsuunnitelman euron käyttöön ottamiseksi. Sosiaali- ja terveysministeriössä laadittiin tältä pohjalta suunnitelma eurojärjestelmään siirtymisestä 1 päivästä tammikuuta 2002 lukien (Euro-rahatyöryhmän muistio, STM:n työryhmämuistioita 1998:20). Siirtymäkauden ajaksi sosiaali- ja terveysministeriö asetti 1 päivänä maaliskuuta 1999 Euron käyttöönottoprojektin, jonka johtoryhmässä on edustus myös muun muassa Kansaneläkelaitoksesta, Suomen Kuntaliitosta, Eläketurvakeskuksesta ja Suomen vakuutusyhtiöiden keskusliitosta. Projektin säädytöryhmän työskentelyyn ovat osallistuneet myös opetusministeriö, ympäristöministeriö ja työministeriö. Euroon siirtymistä on valtionhallinnossa koordinoitunut valtiovarainministeriön asettama EMU-projektin julkisen sektorin työryhmä. Se on muun muassa selvittänyt eri hallinnonalojen näkemyksiä lainmuutostarpeista.

Edellä kuvatun valmistelutyön pohjalta euron käyttöönottoa koskevia periaatteita käsiteltiin 11 päivänä tammikuuta 2000 hallituksen talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa. Ministerivaliokunta hyväksyi yleiset periaatteet, jotka sosiaali- ja terveysministeriön asettaman Euron käyttöönottoprojektin johtoryhmä esitti muistiossaan 30 päivänä marraskuuta 1999.

Johtoryhmän esittämien periaatteiden mukaan säädöksissä olevat markkamäärät muu-

tetaan 1 päivänä tammikuuta 2002 lukien euroiksi ja senteiksi käyttäen vahvistettua muuntokerrointa. Pyöritykset tehdään euroasetuksen mukaisesti. Etuudet maksetaan samasta ajankohdasta euroina ja sentteinä. Tulo- ja omaisuusrajoja sekä eräitä hallinnollisia raja-arvoja voidaan kuitenkin pyörittää täyteen euroon tai nolilla päättyvään euromäärään. Myös tältä osin ratkaisut tulisi toteuttaa mahdollisimman kustannusneutraalisti. Säädöksissä olevat maininnat kuten markka tai markkamäärä muutetaan kuulu- maan rahamäärä tai muuksi vastaavaksi ilmaisuksi. Etuus ei saa euron käyttöönoton takia pienentyä eikä etenään lakata. Edellä mainittuja periaatteita sovelletaan myös lakia alemmanasteisissa säädöksissä ja soveltuvin osin muussakin kuin sosiaaliturvaa koskevassa lainsäädännössä.

Tämä kansaneläkelakia ja eräitä siihen liittyviä lakeja koskeva hallituksen esitys on valmisteltu noudattaen edellä kuvattuja yleisiä periaatteita. Se on tehty virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä yhteistyössä Kansaneläkelaitoksen kanssa. Keskeisiltä osin ratkaisuista sovittiin jo sosiaali- ja terveysministeriön Euron käyttöönottoprojektin työskentelyn yhteydessä.

5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Jo aikaisemmin markkamäärät on muutettu vastaavalla tavalla euroiksi esimerkiksi lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa (lailla 562/2000).

Hallitus on antanut eduskunnalle euron käyttöön ottamiseen liittyvät esitykset sairausvakuutuslain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 60/2001 vp) sekä työttömyysturvalain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 74/2001 vp). Esitys on laadittu vastaavia periaatteita noudattaen. Euromuutoksiin liittyen on myös säädetty laki kansaneläkeindeksistä (456/2001). Uudella lailla kumotaan laki kansaneläkelaiissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannuksiin (348/1956) ja valtioneuvoston päätös kansaneläkkeiden sitomisesta elinkustannuksiin (383/1984).

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

1.1. Kansaneläkelaki

3 §. Pykälässä säädettäisiin työnantajan velvollisuudesta maksaa työnantajan kansaneläke-maksua. Työnantajan kansaneläkemaksun suuruudesta on useiden vuosien ajan säädetty vuosittain annetuilla erillisillä laeilla. Myös maksun perusteesta, muun muassa yksityisen työnantajan kansaneläkemaksun perusteena käytettävästä poistojen markkamääräisestä rajasta, on säädetty vuosittain annetuilla laeilla, viimeksi vuodelta 2001 suoritettavista sairausvakuutusmaksuista ja työnantajan kansaneläkemaksusta annetulla lailla (1223/2000).

Ehdotuksen mukaan yksityisen työnantajan maksu olisi edelleen porrastettu kolmeen eri tasoon työnantajan kuluvan käyttöomaisuuden hankintamenoista tekemien poistojen ja maksettujen palkkojen suhteessa. Samalla kumottaisiin tarpeettomana 3 momentti, jonka nojalla sosiaali- ja terveysministeriö on voinut antaa tarkempia määräyksiä maksun määräämisestä. Työnantajan kansaneläkemaksun suuruudesta, maksuperusteesta ja suorittamisesta ehdotetaan säädettäväksi erikseen annettavalla lailla.

22 a §. Pykälän 5 momentissa oleva sana markkamäärä ehdotetaan muutettavaksi sanaksi rahamäärä.

23 a §. Pykälässä oleva pienimmän maksettavan kansaneläkkeen markkamäärä ehdotetaan muutettavaksi euromääräiseksi sentin tarkkuudelle siten, ettei kenenkään maksussa oleva eläke lakkaisi euroiksi muuttamisen yhteydessä. Näin voisi tapahtua, jos muuttaminen tehtäisiin pyöristämällä pienimmän maksettavan etuuden määrä lähimpään senttiin.

24 §. Täyden kansaneläkkeen markkamäärät ehdotetaan ensin tarkistettaviksi vuoden 2001 kansaneläkeindeksin tasolle, ja muu-

tettaviksi euromääräisiksi vahvistettua muuntokurssia käyttäen pyöristettyinä sentin tarkkuudelle lähimpään 12:lla jaolliseen lukuun.

26 §. Pykälän 1 momentin 5 kohdassa oleva täyteen eläkkeeseen oikeuttava markkamäärä ehdotetaan ensin tarkistettavaksi vuoden 2001 kansaneläkeindeksin tasolle ja muutettavaksi euromääräiseksi vahvistettua muuntokurssia käyttäen lähimpään euroon pyöristettynä.

27 §. Pykälän 1—3 momentissa olevat markkamäärät ehdotetaan ensin tarkistettaviksi vuoden 2001 kansaneläkeindeksin tasolle ja muutettavaksi euromääräisiksi vahvistettua muuntokurssia käyttäen lähimpään euroon pyöristettynä. Lisäksi pykälän 2 ja 3 momentissa olevat sanat markkamäärä ehdotetaan muutettaviksi sanoiksi rahamäärä.

30 a §. Pykälän 1 momentin 1—3 kohdissa olevat hoitotuen markkamäärät ehdotetaan ensin tarkistettaviksi vuoden 2001 kansaneläkeindeksin tasolle markkamääräksi, joissa on otettu huomioon vuosien 1996—1998 indeksi- ja leikkaukset ja sen jälkeen muutettaviksi euromääräisiksi vahvistettua muuntokurssia käyttäen pyöristettyinä sentin tarkkuudelle lähimpään 12:lla jaolliseen lukuun. Samalla 2 ja 4 momenteissa olevat sanat markkamäärä muutettaisiin sanoiksi rahamäärä.

30 b §. Pykälän 3 momenttiin ehdotettu hoitotuen pienin maksettava määrä olisi sama kuin 23 a §:ään ehdotettu pienimmän maksettavan kansaneläkkeen määrä. Näin varmistettaisiin, ettei kenenkään maksussa oleva hoitotuki lakkaisi euroiksi muuttamisen yhteydessä.

39 b §. Pykälän 5 momentissa oleva pienimmän maksettavan viivästyskorotuksen markkamäärä ehdotetaan ensin tarkistettavaksi vuoden 2001 kansaneläkeindeksin tasolle ja muutettavaksi euromääräiseksi vahvistettua muuntokurssia käyttäen pyöristettynä lähimpään senttiin.

42 b §. Pykälän 1 momentissa olevat mark-

kamäärät ehdotetaan ensin tarkistettaviksi vuoden 2001 kansaneläkeindeksin tasolle ja muutettaviksi euromääräisiksi vahvistettua muuntokurssia käyttäen pyöristettyinä lähimpään senttiin. Lisäksi momentissa oleva sana markkamäärä ehdotetaan muutettavaksi sanaksi määrä.

77 §. Pykälä on uusi. Siinä säädettäisiin kansaneläkkeen ja sen määräytymisperusteiden sekä eläkkeensaajien hoitotuen sitomisesta hintatason muutoksiin. Rahamääriä tarkistettaisiin vuosittain uuden kansaneläkeindeksistä annetun lain mukaisesti.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin laissa olevien rahamäärien indeksitasosta.

88 §. Pykälän 2 momentissa oleva eläkesuorituksen pyöristyssääntö muutettaisiin siten, että eläkesuoritukset pyöristetään ylösti alaspäin lähimpään senttiin. Eläkkeen määräytymiseen vaikuttavien vuotuisten tuloerien pyöristyssääntö muutettaisiin siten, että tuloerat pyöristetään ylösti alaspäin lähimpään euroon.

1.2. Eläkkeensaajien asumistukilaki

3 §. Pykälän 2 momentissa oleva pienimman maksettavan asumistuen markkamäärä ehdotetaan muutettavaksi euromääräiseksi vahvistettua muuntokurssia käyttäen sentin tarkkuudelle 12:lla jaolliseen lukuun siten, ettei kenenkään maksussa oleva asumistuki lakkaisi euroiksi muuttamisen yhteydessä. Muutos ehdotetaan tehtäväksi hakijalle edullisempaan suuntaan alaspäin vastaavasti kuin kansaneläkkeessä.

4 §. Pykälän 2 momentissa oleva perusomavastuuta koskeva markkamäärä ehdotetaan ensin tarkistettavaksi vuoden 2001 kansaneläkeindeksin tasolle ja muutettavaksi euromääräiseksi vahvistettua muuntokurssia käyttäen pyöristettyinä lähimpään senttiin.

Pykälän 3 momentissa olevat lisäomavastuuta koskevat markkamäärät ehdotetaan ensin tarkistettaviksi vuoden 2001 kansaneläkeindeksin tasolle ja muutettaviksi euromääräisiksi vahvistettua muuntokurssia käyttäen pyöristettyinä lähimpään täyteen euroon.

6 §. Pykälän 1 momentissa olevat tulo- ja omaisuusrajoja koskevat markkamäärät ehdotetaan ensin tarkistettaviksi vuoden 2001 kansaneläkeindeksin tasolle ja muutettaviksi

euromääräisiksi vahvistettua muuntokurssia käyttäen pyöristettyinä lähimpään täyteen euroon. Momentin viimeistä edellisessä virkkeessä olevat sanat ”sekä rintamasotilaseläkkeen” ehdotetaan poistettaviksi tarpeettomana. Samoin momentin viimeinen virke rintamasotilaseläkkeensaajan ja hänen puolisonsa vuosituloista tehtävästä vähennyksestä ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana.

13 §. Pykälän 1 momentissa oleva viittaus kansaneläkelaisissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannuksiin annettuun lakiin muutettaisiin viittaukseksi uuteen kansaneläkeindeksistä annettuun lakiin. Pykälän 1 ja 3 momentissa olevat sanat markkamäärä muutettaisiin sanoiksi rahamäärä.

Pykälän 3 momentissa olevaa pyöristyssääntöä ehdotetaan muutettavaksi siten, että asumiskustannukset ja niiden enimmäismäärät, lisäomavastuurajat sekä tulo- ja omaisuuserat vuosimääräisinä pyöristettäisiin lähimpään euroon. Kaikista asumistukea koskevista rahamäärien pyöristyssäännöistä on tarkoituksenmukaista säätää samassa säännöksessä. Näin ollen myös maksettavan asumistuen pyöristämisestä lähimpään senttiin säädettäisiin momentin viimeisessä lauseessa. Lähimpään senttiin pyöristettäisiin myös tämän lain 3 §:n 2 momentin ja 4 §:n 2 momentin mukaiset kuukausimäärinä huomioon otettavat pienimmän maksettavan asumistuen ja perusomavastuun määrät.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 momentti, jossa säädettäisiin laissa olevien rahamäärien indeksitasosta.

14 §. Pykälän ensimmäisestä momentista ehdotetaan poistettavaksi viittaus kansaneläkelain 88 §:n 2 ja 3 momenttiin, koska kaikista eläkkeensaajien asumistukea koskevista rahamäärien pyöristyssäännöistä säädettäisiin 13 §:ssä. Lisäksi poistettaisiin viittaus aikaisemmin kumottuun kansaneläkelain 75 §:ään.

1.3. Perhe-eläkelaki

15 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että ennen 1 päivää heinäkuuta 1990 kuolleen edunjättäjän jälkeen maksettava puoliorvon eläke olisi samansuuruinen kuin

mainitun ajankohdan jälkeen kuolleen edunjättäjän jälkeen määräytyvä puoli-orvon eläke. Eläke määräytyisi lain 28 §:n nojalla ja se tarkistettaisiin 31 §:n nojalla. Täysorvolle maksettaisiin vastaava eläke kahden edunjättäjän jälkeen. Asiasta on säädetty aikaisemmin perhe-eläkelain muuttamisesta annetun lain (104/1990) voimaantulosäännöksen 3 momentissa. Uusi säännös selkeyttäisi lain-säädäntöä ja se vastaa nykyistä käytäntöä.

15 a §. Pykälän 2—4 momentissa olevat leskeneläkkeen perus- ja täydennysmääriä koskevat markkamäärät ehdotetaan ensin tarkistettaviksi vuoden 2001 kansaneläkeindeksin tasolle ja muutettaviksi euromääräisiksi vahvistettua muuntokurssia käyttäen pyöristettyinä lähimpään 12:lla jaolliseen senttiin.

Pykälän 8 momentissa oleva pienimmän maksettavan leskeneläkkeen määrä muutettaisiin euromääräiseksi vahvistettua muuntokurssia käyttäen sentin tarkkuudelle siten, ettei kenenkään maksussa oleva eläke lakaisi euroiksi muuttamisen yhteydessä. Muutos tehtäisiin alaspäin hakijalle edullisempaan suuntaan vastaavasti kuin kansaneläkkeessä.

15 b §. Pykälän 1 ja 2 momentissa olevat täyteen täydennysmäärään oikeuttavat tulot ja omaisuusrajoja koskevat markkamäärät ehdotetaan ensin tarkistettaviksi vuoden 2001 kansaneläkeindeksin tasolle ja muutettaviksi euromääräisiksi vahvistettua muuntokurssia käyttäen ja lähimpään täyteen euroon pyöristäen. Täyteen eläkkeeseen oikeuttava tulo-raja vastaisi kansaneläkelain 26 §:n 1 momentin 5 kohtaan ehdotettua kansaneläkkeen tulo-rajaa.

15 d §. Pykälän 1—3 momentissa olevat markkamäärät ehdotetaan ensin tarkistettaviksi vuoden 2001 kansaneläkeindeksin tasolle ja muutettaviksi euromääräisiksi vahvistettua muuntokurssia käyttäen pyöristäen lähimpään täyteen euroon. Lisäksi 2 momentissa oleva sana markkamäärä ehdotetaan muutettavaksi sanaksi määrä ja 3 momentissa olevat sanat markkamäärä sanoiksi rahamäärä.

17 §. Pykälän 1 momentissa oleva vuositulon nousurajaa koskeva markkamäärä ehdotetaan ensin tarkistettavaksi vuoden 2001 kansaneläkeindeksin tasolle ja muutettavaksi euromääräiseksi vahvistettua muuntokurssia

käyttäen pyöristäen lähimpään täyteen euroon.

28 §. Pykälän 1 momentissa olevat täyden lapseneläkkeen perus- ja täydennysmääriä koskevat markkamäärät ehdotetaan ensin tarkistettaviksi vuoden 2001 kansaneläkeindeksin tasolle ja muutettaviksi euromääräisiksi vahvistettua muuntokurssia käyttäen pyöristettyinä sentin tarkkuudelle lähimpään 12:lla jaolliseen lukuun.

Pykälän 2 momentissa olevaa täyteen eläkkeeseen oikeuttavaa tulo-rajaa koskeva markkamäärä ehdotetaan ensin tarkistettavaksi vuoden 2001 kansaneläkeindeksin tasolle ja muutettavaksi euromääräiseksi vahvistettua muuntokurssia käyttäen pyöristäen lähimpään täyteen euroon vastaavasti kuin kansaneläkkeessä. Rahamäärä olisi sama kuin kansaneläkelain 26 §:n 1 momentin 5 kohtaan ehdotettu kansaneläkkeen tulo-raja.

Pykälän 4 momentissa olevan pienimmän maksettavan lapseneläkkeen määrä ehdotetaan määriteltäväksi hakijalle edullisempaan suuntaan vastaavasti kuin kansaneläkkeessä.

37 §. Pykälän 3 momentissa oleva viittaus lakiin kansaneläkelaiissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannuksiin muutettaisiin viittaukseksi uuteen kansaneläkeindeksistä annettuun lakiin.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 momentti, jossa säädettäisiin laissa olevien rahamäärien indeksitasosta.

1.4. Rintamasotilaseläkelaki

1 §. Rintamasotilaseläkkeitä ei ole enää maksettu vuoden 1997 jälkeen, joten pykälän 1 ja 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että niistä poistetaan maininnat rintamasotilaseläkkeestä. Myös pykälän 4 momentti ehdotetaan rintamasotilaseläkettä koskevaksi kumottavaksi tarpeettomana.

2—8 §. Pykälät ehdotetaan kumottaviksi tarpeettomina.

9 §. Pykälän 1 momentissa oleva rintamalisää koskeva markkamäärä ehdotetaan ensin tarkistettavaksi vuoden 2001 kansaneläkeindeksin tasolle ja muutettavaksi euromääräiseksi vahvistettua muuntokurssia käyttäen pyöristettyinä sentin tarkkuudelle lähimpään 12:lla jaolliseen lukuun. Lisäksi ehdotetaan poistettavaksi maininta rintamasotilaseläk-

keestä.

9 a §. Pykälän 2 ja 3 momenteissa olevat ylimääräisen rintamalisän määrään liittyvät markkamäärät ehdotetaan ensin tarkistettaviksi vuoden 2001 kansaneläkeindeksin tasolle ja muutettaviksi euromääräisiksi vahvistettua muuntokurssia käyttäen pyöristettyinä sentin tarkkuudelle lähimpään 12:lla jaolliseen lukuun. Pykälän 2 momentissa olevat tulon vuotuiset määrät ehdotetaan ensin tarkistettaviksi vuoden 2001 kansaneläkeindeksin tasolle ja muutettaviksi euromääräisiksi vahvistettua muuntokurssia käyttäen pyöristäen lähimpään senttiin.

Pykälän 4 momentissa oleva pienimmän maksettavan ylimääräisen rintamalisän markkamäärä ehdotetaan ensin tarkistettavaksi vuoden 2001 kansaneläkeindeksin tasolle ja muutettavaksi euromääräiseksi vahvistettua muuntokurssia käyttäen pyöristettyinä lähimpään senttiin. Lisäksi pykälän 3 momentissa oleva sana markkamäärä ehdotetaan muutettavaksi sanaksi määrä ja 4 momentissa olevat sanat markkamäärä sanoiksi rahamäärä.

10 ja 11 §. Pykälät ehdotetaan kumottaviksi tarpeettomina.

11 a §. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana.

12 ja 13 §. Pykälät ehdotetaan kumottaviksi tarpeettomina.

17 §. Pykälän 1 momentissa oleva viittaus lakiin kansaneläkelaiissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannuksiin muutettaisiin viittaukseksi uuteen lakiin kansaneläkeindeksistä. Lisäksi poistettaisiin viittaus aikaisemmin kumottuun kansaneläkelain 75 §:ään.

Pykälän 2 momentti ehdotetaan kumottavaksi 13 §:n kumoamisen johdosta tarpeettomana.

18 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä säädetään laissa olevien rahamäärien indeksitasosta.

20 §. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että ensimmäisestä momentista poistetaan ennen vuotta 1978 voimassa olleet täysimääräisen rintamasotilaseläkkeen markkamäärät ja maininnat eläkkeen muuttamisesta. Lisäksi 2 ja 3 momentti ehdotetaan kumottaviksi tarpeettomina.

1.5. Laki ulkomaille maksettavasta rintamalisästä

3 §. Pykälän 1 momentissa oleva rintamalisää koskeva markkamäärä ehdotetaan ensin tarkistettavaksi vuoden 2001 kansaneläkeindeksin tasolle ja muutettavaksi vahvistettua muuntokurssia käyttäen pyöristettyinä sentin tarkkuudelle lähimpään 12:lla jaolliseen lukuun.

10 §. Pykälässä oleva viittaus lakiin kansaneläkelaiissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannuksiin muutettaisiin viittaukseksi uuteen lakiin kansaneläkeindeksistä. Lisäksi ehdotetaan poistettaviksi viittaukset kumottuihin kansaneläkelain 75 ja 87 §:ään.

12 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä säädetään laissa olevien rahamäärien indeksitasosta.

1.6. Vammaistukilaki

2 §. Pykälän 1 momentissa olevat vammaistukea koskevat markkamäärät ehdotetaan ensin tarkistettaviksi vuoden 2001 kansaneläkeindeksin tasolle markkamääräksi, joissa on otettu huomioon vuosien 1996—1998 indeksileikkaukset ja sen jälkeen muutettaviksi euromääräisiksi vahvistettua muuntokurssia käyttäen pyöristettyinä lähimpään senttiin.

Pykälän 2 momentissa oleva sana markkamäärä ehdotetaan muutettavaksi sanaksi rahamäärä.

8 §. Pykälässä oleva viittaus lakiin kansaneläkelaiissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannuksiin muutettaisiin viittaukseksi uuteen lakiin kansaneläkeindeksistä. Lisäksi poistettaisiin viittaus aikaisemmin kumottuun kansaneläkelain 75 §:ään.

11 §. Pykälän 7 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä säädetään laissa olevien rahamäärien indeksitasosta.

1.7. Laki lapsen hoitotuesta

2 §. Pykälässä olevat hoitotukea koskevat markkamäärät ehdotetaan ensin tarkistettaviksi vuoden 2001 kansaneläkeindeksin tasolle markkamääräksi, joissa on otettu huo-

mioon vuosien 1996—1998 indeksileikkaukset ja sen jälkeen muutettaviksi euromääräisiksi vahvistettua muuntokurssia käyttäen pyörästettynä lähimpään senttiin.

2 a §. Pykälän 2 momentissa oleva pienimmän maksettavan hoitotuen määrä ehdotetaan määriteltäväksi edelleen saman suuruiseksi kuin perhe-eläkelain 28 §:n 4 momenttiin ehdotettu lapsen perhe-eläkkeen pienin maksettava määrä. Muutos euromääräiseksi tehtäisiin sentin tarkkuudelle alaspäin haki- jalle edullisempaan suuntaan vastaavasti kuin kansaneläkkeessä.

9 §. Pykälässä oleva viittaus lakiin kansaneläkeläisissä säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannuksiin muutettaisiin viittaukseksi uuteen kansaneläkeindeksistä ehdotettuun lakiin. Lisäksi poistettaisiin viittaus kumottuun kansaneläkelain 75 §:ään.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin laissa olevien rahamäärien indeksitasosta.

2. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002. Lakien voimaan tullessa maksussa olevat eri etuudet ehdotetaan muutettaviksi euromääräisiksi ja maksettaviksi euromääräisinä samasta ajankohdasta lukien. Kuitenkin ulkomaille maksettava rintamalisä ehdotetaan muutettavaksi euromääräiseksi maksujakson alusta 1 päivästä lokakuuta 2001 lukien, jolloin ensimmäiset euromääräisinä maksettavat rintamalisät ajalta 1.10.2001—31.3.2002 maksettaisiin ulkomaille 31 päivänä maaliskuuta 2002.

Vuoden 2002 alussa maksettava kansaneläke, perhe-eläkkeen täydennysmäärä ja ylimääräinen rintamalisä muutetaan euromääräiseksi siten, että etuuksiin vaikuttavat vuotuiset tuloerät muutettaisiin lain voimaan tullessa euroiksi pyörästäten alaspäin lähimpään täyteen euroon. Mainitut etuudet laske- taan uuden lain mukaisiksi ja maksetaan euromääräisinä vuotuisen tulon ja muiden määrätymisperusteiden mukaan. Tuloerän pyörästämällä muunnoksen yhteydessä alaspäin lähimpään euroon ja erillisellä pienenemisen estävällä säännöksellä varmistetaan seuraavaan tarkistukseen saakka, että eurojen käyt-

töönotto ei aiheuta etuuden pienenemistä tai lakkaamista.

Vuoden 2002 alussa maksussa olevaa eläkkeensaajien asumistukea ei kuitenkaan laskettaisiin uudelleen vuotuisen kustannusten ja tulojen sekä muiden määrätymisperusteiden mukaan, vaan maksettava asumistuki muutettaisiin euromääräiseksi muuntokerrointa käyttäen pyörästettynä ylöspäin lähimpään senttiin asumistuen pienenemisen tai lakkaamisen estämiseksi. Asumistukeen vaikuttavat vuotuiset kustannukset ja tuloerät muutettaisiin teknisistä syistä yhdenmukaisesti kansaneläkkeen kanssa euromääräisiksi. Euromääräisten perusteiden mukaan eläkkeensaajien asumistuki laskettaisiin seuraavan tarkistuksen yhteydessä vastaavasti kuin yleinen asumistuki viimeistään kahden vuoden kuluessa.

Kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain (123/1988) voimaantulosäännöksen 3 momentissa säädetään henkilön oikeudesta saada edelleen apu- ja hoitolisän suuruista hoitotukea. Vuoden 2001 kansaneläkeindeksin tasossa apulisän suuruinen hoitotuki on pyörästettynä 432 markkaa kuukaudessa ja hoitolisä 636 markkaa kuukaudessa. Koska mainitussa säännöksessä ei ole mainittu apu- ja hoitolisän markkamääriä, niiden euroihin muunnetut määrät ehdotetaan selkeyden vuoksi otettaviksi kansaneläkelain muuttamisesta ehdotetun lain voimaantulosäännöksen 3 momenttiin. Markkamäärät muutettaisiin euromääräisiksi vahvistettua muuntokerrointa käyttäen. Euromääräisenä apulisän suuruinen hoitotuki olisi 72,57 euroa ja hoitolisä 106,89 euroa kuukaudessa vuoden 2001 kansaneläkeindeksin tasossa.

Kansaneläkkeen lapsikorotusta maksetaan kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta annetun lain (1228/2000) 6 momentin perusteella. Maksussa oleva lapsikorotus 105 markkaa kuukaudessa lasta kohden muutettaisiin euromääräiseksi vahvistettua muuntokerrointa käyttäen. Lapsikorotuksen määrä olisi vuoden 2001 alusta 17,66 euroa kuukaudessa lasta kohden ja sitä maksettaisiin mainitun suuruisena vuoden 2002 alussa. Asiasta säädettäisiin kansaneläkelain muuttamisesta ehdotetun lain voimaantulosäännöksen 4 momentissa.

Kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain (103/1982) 5 momentin mukaan kenenkään maksussa ollut eläke ei saanut pienentyä vuosina 1983 ja 1984 toteutetuissa kansaneläkeuudistuksen eri vaiheissa. Tällaisia niin sanottuja suojattuja eläkkeitä maksetaan edelleen. Eläkkeiden pienemisen estämiseksi laskettu suojaosuuden määrä muutettaisiin euromääräiseksi muuntokerrointa käyttäen 1 päivästä tammikuuta 2002 lukien.

Vammaistukilain 11 §:n 2 momentin perusteella vammaistukea maksetaan invalidirahan suuruisena. Kyseisessä lainkohdassa ei mainita invalidirahan suuruisten vammaistukien määriä. Näiden vammaistukien määrät on laskettu vuoden 1989 tammikuun kansaneläkeindeksin perusteella. Invalidirahan suuruisten vammaistukien euromääristä ehdotetaan selkeyden vuoksi säädettäväksi vammaistukilain muuttamisesta ehdotetun lain voimaantulosäännöksen 3 momentissa. Tällaisten vammaistukien määrät olisivat vo-

den 2001 kansaneläkeindeksin tasossa 176,32 euroa, 242,47 euroa tai 348,50 euroa kuukaudessa. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi, että sellainen vammaistuki, jota maksetaan kumotun invalidirahain (374/1951) 4 §:n nojalla alennettuna, muutetaan euromääräiseksi vahvistettua muuntokurssia käyttäen vuoden 2002 alusta lukien. Vammaistukea korotettaisiin vuosittain kansaneläkeindeksillä siten kuin kansaneläkeindekseistä annetussa laissa säädetään.

Lakien voimaantullessa etuudet voitaisiin esityksen mukaan muuttaa euromääräisiksi ilman uutta päätöstä. Kuitenkin päätös annettaisiin etuudensaajan pyynnöstä.

Ennen lain voimaan tuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanoon liittyviin toimenpiteisiin.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**kansaneläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/1956) 88 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 103/1982,

muutetaan 3 §, 22 a §:n 5 momentti, 23 a ja 24 §, 26 §:n 1 momentin 5 kohta, 27 §:n 1—3 momentti, 30 a §:n 1, 2 ja 4 momentti, 30 b §:n 3 momentti, 39 b §:n 5 momentti, 42 b §:n 1 momentti ja 88 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 3 § laeissa 307/1982 ja 994/1996, 22 a §:n 5 momentti sekä 30 a §:n 1 ja 4 momentti laissa 979/1996, 23 a §, 26 §:n 1 momentin 5 kohta ja 27 §:n 3 momentti laissa 1491/1995, 24 § ja 42 b §:n 1 momentti laissa 1224/2000, 27 §:n 1 momentti mainituissa laeissa 103/1982 ja 1491/1995, 27 §:n 2 momentti laissa 471/1991, 30 a §:n 2 momentti laissa 123/1988, 30 b §:n 3 momentti laissa 328/1997, 39 b §:n 5 momentti laissa 594/1986 ja 88 §:n 2 momentti mainitussa laissa 103/1982, sekä

lisätään lakiin siitä lailla 886/1994 kumotun 77 §:n tilalle uusi 77 § seuraavasti:

3 §

Työnantaja on velvollinen maksamaan työnantajan kansaneläkemaksun. Yksityisen työnantajan maksu on porrastettu kolmeen eri tasoon työnantajan kuluvaan käyttöomaisuuden hankintamenoista tekemien poistojen ja maksettujen palkkojen suhteessa. Maksun suuruudesta, perusteesta ja suorittamisesta säädetään erikseen lailla.

22 a §

 Jos eläkkeensaaja menee ansiotyöhön ja hänen ansiotulonsa ovat 1 momentissa tarkoitettun rahamäärän suuruiset tai sitä suuremmat, maksetaan hänelle puolet hänen saamastaan yksilöllisestä varhaiseläkkeestä ja rintamasotilaseläkelain 9 a §:n mukaisesta

ylimääräisestä rintama-lisästä. Varhaiseläkkeensaajalle maksettavaa eläkkeensaajien hoitotukea, eläkkeensaajien asumistukilain (591/1978) mukaista asumistukea ja rintamasotilaseläkelain mukaista rintamalisää ei kuitenkaan puoliteta. Yksilöllistä varhaiseläkettä ei makseta lainkaan, vaan se jätetään lepäämään, jos ansiotulot ovat suuremmat kuin 3/5 työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainittujen lakien mukaan määräytyvästä eläkkeen perusteena olevasta palkasta tai työtulosta.

23 a §

Kansaneläkettä ei makseta, jos sen määrää kuukaudessa olisi pienempi kuin 10,76 euroa.

24 §

Täysimääräinen kansaneläke on ensimmäisessä kuntaryhmässä 5 715,12 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 5 477,40 euroa vuodessa.

Jos eläkkeensaaja on naimisissa, täysimääräinen kansaneläke on ensimmäisessä kuntaryhmässä 5 028,48 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 4 826,04 euroa vuodessa.

26 §

Kansaneläkettä määrättäessä otetaan huomioon henkilön jatkuvasti saama:

5) maatalousyrittäjien eläkelain 6 a §:n tai maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain (1317/1990) mukaan myönnetyn sukupolvenvaihdoseläkkeen perusmäärä, maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta annetun lain (1330/1992) mukaan myönnetyn luopumiskorvauksen perusmäärä sekä maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) mukaan myönnetyn luopumistuen perusmäärä;

kuitenkin siten, että täysimääräisestä kansaneläkkeestä vähennetään 50 prosenttia siitä 1—5 kohdassa mainittujen etuuksien yhteismäärän osasta, joka ylittää 536 euroa vuodessa.

27 §

Poiketen siitä, mitä 26 §:ssä on säädetty, ennen 1 päivää heinäkuuta 1975 sattuneeseen eläke-tapahtumaan perustuva

1) työntekijäin eläkelain, maatalousyrittäjien eläkelain tai yrittäjien eläkelain (468/1969) vähimmäisehtojen mukainen vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke;

2) lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/1962) tai merimieseläkelain mukainen vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke;

3) maatalousyrittäjien eläkelain mukaisen sukupolvenvaihdoseläkkeen perusmäärä; sekä

4) työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentin 3—9 kohdassa tarkoitettu vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke siltä osin kuin se ei ylitä kunkin eläkkeen osalta sen perusteena olevasta palkasta 1/9 prosenttia jokaiselta eläkettä määrättäessä huomioon otetulta kuukaudelta, ei kuitenkaan useammalta kuin 360 kuukaudelta;

luetaan kansaneläkettä määrättäessä tuloksiksi siten, että henkilön saamien edellä tarkoitettujen eläkkeiden tai eläkkeen osien yhteismäärästä otetaan huomioon enintään 5 550 euroa vuodessa. Muilta osin 4 kohdassa tarkoitettu eläke luetaan kokonaisuudessaan tuloksi kansaneläkkeessä.

Jos eläkkeensaaja on naimisissa, 1 momentissa tarkoitettu rahamäärä on 4 559 euroa vuodessa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista rahamääristä vähennetään henkilön saamien muiden kansaneläkkeeseen vaikuttavien tulojen määrä, ja näin saatuun rahamäärään lisätään se osa, jolla tulot ylittävät 2 091 euroa.

30 a §

Henkilölle, jonka toimintakyvyn voidaan sairauden tai vamman johdosta arvioida olevan yhdenjaksoisesti ainakin vuoden ajan alentunut ja joka on täyttänyt 65 vuotta taikka saa tämän lain mukaista työkyvyttömyyseläkettä, työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettujen lakien mukaista tai muuta vastaavaa työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa täyttä työkyvyttömyyseläkettä tai yksilöllistä varhaiseläkettä taikka kansanedustajien eläkelain (329/1967) taikka valtioneuvoston jäsenen oikeudesta eläkkeeseen ja hänen jälkeensä suoritettavasta perhe-eläkkeestä annetun lain (870/1977) mukaista työkyvyttömyyseläkettä tai yksilöllistä varhaiseläkettä, maksetaan tarvittavan hoidon ja palvelusten tai erityiskustannusten korvaamiseksi eläkkeensaajien hoitotukea:

1) jos hän on yhtämittaisen hoidon ja valvonnan tarpeessa tai hänelle aiheutuu sairaudesta tai vammasta erittäin huomattavia erityiskustannuksia, 2 968,68 euroa vuodessa;

2) jos hän tarvitsee monissa henkilökohtaisissa toiminnoissaan jokapäiväistä aikaa vievää toisen henkilön apua, huomattavassa määrin säännöllistä ohjausta tai valvontaa

taikka hänelle aiheutuu sairaudesta tai vammasta huomattavia erityiskustannuksia, 1 484,40 euroa vuodessa; tai

3) jos hän tarvitsee henkilökohtaisissa toiminnoissaan, kotitaloustöissä ja asioinnissa kodin ulkopuolella säännöllisesti toistuvaa toisen henkilön apua tai ohjausta ja valvontaa taikka hänelle aiheutuu sairaudesta tai vammasta erityiskustannuksia, 596,28 euroa vuodessa.

Jos eläkkeensaajalla on oikeus hoitotukeen usealla 1—3 kohdassa säädetyllä perusteella, hoitotuki maksetaan sen kohdan rahamäärän mukaisena, johon eri tekijöiden yhteisvaikutus oikeuttaa.

Sokealla ja liikuntakyvyttömällä on aina oikeus vähintään 1 momentin 3 kohdassa säädetyin rahamäärän suuruiseen eläkkeensaajien hoitotukeen.

30 b §

Hoitotukea ei makseta, jos sen määrä kuukaudessa olisi pienempi kuin 10,76 euroa.

39 b §

Tässä pykälässä tarkoitettua etuuden korotusta, jonka määrä eläkkeeltä tai sen osalta taikka muulta etuudelta on pienempi kuin 1,47 euroa, ei ole maksettava.

42 b §

Jos kansaneläkkeensaaja on 42 a §:ssä tarkoitettussa hoidossa, kansaneläkkeestä ei siltä ajalta, kun hoito kestää yli kolme kuukautta, makseta sitä osaa, joka ylittää kansaneläkkeensaajalla ensimmäisessä kuntaryhmässä 251,42 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 231,66 euroa kuukaudessa sekä naimisissa olevalla kansaneläkkeensaajalla ensimmäisessä kuntaryhmässä 226,81 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 209,95 euroa kuukaudessa. Jos kansaneläkettä on 25 a §:n mukaisesti lykätty tai varhennettu, korotetaan mainittuja määriä lykkäyskorotusprosentilla tai alenne-

taan varhennusvähennysprosentilla.

77 §

Tässä laissa säädetyt etuudet ja niiden määrätymisperusteet sidotaan hintatason muutoksiin siten kuin kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään.

Tässä laissa säädetyt rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus lasketaan.

88 §

Tämän lain mukainen eläkesuoritus pyöristetään lähimpään senttiin. Eläkkeen määrätymiseen vaikuttavat vuotuiset tuloerät pyöristetään lähimpään euroon.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

Tämän lain voimaan tullessa maksussa oleva kansaneläke ja eläkkeensaajien hoitotuki muutetaan tämän lain mukaiseksi 1 päivästä tammikuuta 2002 lukien. Kansaneläkelain 26 ja 27 §:n perusteella eläkkeessä huomioon otetut tulot muutetaan euromääräisiksi pyöristäen alaspäin lähimpään täyteen euroon. Eläke maksetaan kuitenkin vähintään entisen suuruisena, jollei kansaneläkelain 32 tai 32 a §:n perusteella tehtävästä tarkistuksesta muuta johdu.

Kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain (123/1988) voimaantulosäännöksen 3 momentin perusteella apulisän suuruisena maksettavan eläkkeensaajien hoitotuen kuukausimäärä on 72,57 euroa ja hoitolisän suuruisena maksettavan eläkkeensaajien hoitotuen kuukausimäärä on 106,89 euroa.

Kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta annetun lain (1228/2000) 6 momentin perusteella maksussa oleva lapsikorotus muutetaan tämän lain mukaiseksi 1 päivästä tammikuuta 2002. Lapsikorotuksena maksetaan kuitenkin 17,66 euroa kuukaudessa lasta kohden.

Etuudet voidaan muuttaa tämän lain mu-

kaiseksi ilman uutta päätöstä. Kirjallinen päätös annetaan kuitenkin pyynnöstä. Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan

ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki

eläkkeensaajien asumistukilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 28 päivänä heinäkuuta 1978 annetun eläkkeensaajien asumistukilain (591/1978) 3 §:n 2 momentti, 4 §:n 2 ja 3 momentti, 6 §:n 1 momentti, 13 §:n 1 ja 3 momentti sekä 14 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 2 momentti ja 4 §:n 2 momentti laissa 112/1982, 4 §:n 3 momentti ja 6 §:n 1 momentti laissa 981/1996, 13 §:n 1 ja 3 momentti laissa 473/1991 sekä 14 §:n 1 momentti laissa 1370/1999, sekä

lisätään 13 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 473/1991, uusi 4 momentti seuraavasti:

3 §

Asumistukea ei myönnetä, jos sen vuotuisen määrä jää 86,88 euroa pienemmäksi.

4 §

Perusomavastuu on 491,51 euroa vuodessa. Lisäomavastuu on 40 prosenttia siitä vuositulon osasta, joka ylittää 6 986 euroa. Naimisissa olevalla henkilöllä, jonka puolisoilla ei ole oikeutta asumistukeen, lisäomavastuu on 40 prosenttia siitä puolisoitten vuositulon osasta, joka ylittää 10 240 euroa. Jos molemmilla puolisoilla on oikeus asumistukeen tai toisella puolisoilla on oikeus asumistukeen ja toinen saa alle 65-vuotiaalle maksettavaa kansaneläkelain mukaista varhennettua van-

huuseläkettä, lisäomavastuu on 40 prosenttia siitä puolisoitten vuositulon osasta, joka ylittää 11 221 euroa. Jos henkilö tai toinen puolisoista saa perhe-eläkelain mukaista leskeneläkettä, lisäomavastuu on 40 prosenttia siitä vuositulon osasta, joka ylittää 6 005 euroa tai puolisoitten siitä vuositulon osasta, joka ylittää 9 258 euroa.

6 §

Vuositulolla tarkoitetaan sitä tosiasiallista tuloa, jota henkilön tai, jos hän on naimisissa, puolisoitten voidaan kohtuullisen arvion mukaan edellyttää jatkuvasti vuosittain saavan, lisättyinä kahdeksalla prosentilla siitä määrästä, jolla henkilön omaisuuden arvo ylittää 13 205 euroa tai, jos hän on naimisissa, jolla puolisoitten omaisuuden arvo ylittää 21 128 euroa. Vuosituloon lisätään kansaneläkkeen

ja leskeneläkkeen täydennysmäärän vuotuiset määrät sen ajankohdan mukaisina, josta lukien asumistuki myönnetään tai tarkistetaan.

13 §

Tässä laissa säädettyt rahamäärät sekä valtioneuvoston asetuksella vahvistetut asumiskustannukset ja asumiskustannusten enimmäismäärät sidotaan elinkustannusindeksiin siten, että niitä muutetaan samanaikaisesti ja samassa suhteessa kuin kansaneläkkeitä muutetaan kansaneläkeindeksistä annetun lain (456/2001) nojalla.

Asumistukea määrättäessä otetaan asumiskustannukset ja niiden enimmäismäärät, tuloja omaisuuserät sekä tässä laissa säädettyt rahamäärät huomioon vuosimääräisinä, pyöristettyinä täysiksi euroiksi. Kuitenkin edellä 3 §:n 2 momentissa ja 4 §:n 2 momentissa säädetty määrät otetaan huomioon kuukausimäärinä pyöristettynä lähimpään senttiin. Myös maksettava asumistuki pyöristetään lähimpään senttiin.

Tässä laissa säädettyt rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksiin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus lasketaan.

14 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudatetaan soveltuvin osin, mitä kansaneläkelain 28 §:ssä, 31 §:n 2 momentissa, 35, 37—39, 39 a, 39 b, 40, 42, 43, 43 a ja 44 §:ssä, 45 §:n 1 momentissa, 46, 67, 69, 74 b ja 74 c §:ssä, 79 §:n 1 ja 4 momentissa, 80—83, 84—86 ja 88 a §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

Tämän lain voimaan tullessa maksussa oleva eläkkeensaajien asumistuki muutetaan tämän lain mukaiseksi 1 päivästä tammikuuta 2002. Maksettavan asumistuen pienemisen tai lakkaamisen estämiseksi asumistuki muunnetaan euromääräiseksi vahvistettua muuntokerrointa käyttäen pyöristäen ylöspäin lähimpään senttiin. Eläkkeensaajien asumistukilain 2 §:n mukaiset asumiskustannukset muutetaan euromääräisiksi pyöristäen lähimpään täyteen euroon ja 6 §:n perusteella asumistuessa huomioon otetut tulot pyöristetään alaspäin lähimpään euroon.

Eläkkeensaajien asumistuki voidaan muuttaa tämän lain mukaiseksi ilman uutta päätöstä. Kirjallinen päätös annetaan kuitenkin pyynnöstä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3.

Laki**perhe-eläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 17 päivänä tammikuuta 1969 annetun perhe-eläkelain (38/1969) 15 §, 15 a §:n 2—4 ja 8 momentti, 15 b §:n 1 ja 2 momentti, 15 d §:n 1—3 momentti, 17 §:n 1 momentti, 28 §:n 1, 2 ja 4 momentti sekä 37 §:n 3 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 15 § laissa 105/1982, 15 a §:n 2 ja 8 momentti, 15 b §:n 1 momentti, 15 d §:n 1 ja 3 momentti sekä 17 §:n 1 momentti laissa 982/1996, 15 a §:n 3 ja 4 momentti laissa 1225/2000, 15 b §:n 2 momentti laissa 1272/1999, 15 d §:n 2 momentti laissa 472/1991, 28 §:n 1 momentti ja 37 §:n 3 momentti laissa 104/1990 sekä 28 §:n 2 momentti laissa 947/1992 ja 4 momentti laissa 916/1998, sekä

lisätään 37 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 104/1990 ja laissa 1369/1999, uusi 4 momentti seuraavasti:

15 §

Puoliorvolle maksettavan lapseneläkkeen suuruus määräytyy tämän lain 28 §:n mukaisesti ja lapseneläkkeen tarkistaminen 31 §:n mukaisesti. Täysorvolle maksetaan näin määräytyvä lapseneläke erikseen kahden edunjäätäjän jälkeen.

15 a §

Perusmäärä on 981,60 euroa vuodessa.

Täysimääräinen täydennysmäärä on ensimmäisessä kuntaryhmässä 4 733,52 euroa ja toisessa 4 495,80 euroa vuodessa.

Jos eläkkeensaaja on naimisissa, täysimääräinen täydennysmäärä on ensimmäisessä kuntaryhmässä 4 046,88 euroa ja toisessa

kuntaryhmässä 3 844,44 euroa vuodessa.

Leskeneläkkeen perusmäärää ja täydennysmäärää ei myönnetä, jos niiden yhteismäärä olisi pienempi kuin 10,76 euroa kuukaudessa.

15 b §

Leskeneläkkeen täysimääräisestä täydennysmäärästä vähennetään 50 prosenttia siitä vuositulon osasta, joka ylittää 536 euroa.

Vuositulolla tarkoitetaan sitä tosiasiallista tuloa, jota lesken voidaan kohtuullisen arvion mukaan edellyttää jatkuvasti vuosittain saavan, lisättynä kymmenellä prosentilla siitä määrästä, jolla lesken omaisuuden arvo ylittää 54 745 euroa. Vuosituloa määrättäessä otetaan kuitenkin tulona huomioon työntekijän eläkelain 5 a §:n 2 momentissa tarkoi-

tettu tai sitä vastaava vähennys.

15 d §

Poiketen siitä, mitä 15 b §:ssä säädetään, ennen 1 päivää heinäkuuta 1975 sattuneeseen eläketapahtumaan perustuva

1) työntekijäin eläkelain, maatalousyrittäjien eläkelain tai yrittäjien eläkelain (468/1969) vähimmäisehtojen mukainen vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke,

2) lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/1962) tai merimieseläkelain mukainen vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke,

3) maatalousyrittäjien eläkelain mukainen sukupolvenvaihdoseläke sekä

4) työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentin 3—9 kohdassa tarkoitettu vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke siltä osin kuin se ei ylitä kunkin eläkkeen osalta sen perusteena olevasta palkasta 1/9 prosenttia jokaiselta eläkettä määrättäessä huomioon otetulta kuukaudelta, ei kuitenkaan useamalta kuin 360 kuukaudelta,

luetaan leskeneläkkeen täydennysmäärää määrättäessä tuloksi siten, että lesken saamien edellä tarkoitettujen eläkkeiden tai eläkkeen osien yhteismäärästä otetaan huomioon enintään 5 550 euroa vuodessa. Muilta osin 4 kohdassa tarkoitettu eläke luetaan kokonaisuudessaan täydennysmäärätuloksi.

Jos eläkkeensaaja on naimisissa, 1 momentissa tarkoitettu rahamäärä on 4 559 euroa vuodessa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista määristä vähennetään lesken saamien muiden täydennysmäärään vaikuttavien tulojen määrä, ja näin saatuun rahamäärään lisätään se osa, jolla tulot ylittävät 2 091 euroa.

17 §

Jos leskeneläkkeen täydennysmäärään vaikuttavat tulot ovat nousseet vähintään 734 euroa verrattuna siihen vuosituloon, jonka perusteella täydennysmäärä on määrätty, täydennysmäärä on vastaavasti oikaistava tai se on lakkautettava. Täydennysmäärän määrä oikaistaan myös eläkkeensaajan hakemuksesta, jos täydennysmäärään vaikuttavissa tu-

loissa on tapahtunut siihen korottavasti vaikuttava muutos. Jos täydennysmäärän korottamisen edellytykset ovat eläkelaitoksen tiedossa, korotus voidaan myöntää hakemuksettakin.

28 §

Lapseneläkkeeseen kuuluu eläkkeen perusmäärä, joka on 576,60 euroa vuodessa. Alle 18-vuotiaan lapseneläkkeeseen kuuluu lisäksi täydennysmäärä, jonka täysi määrä on 770,28 euroa vuodessa.

Täydennysmäärää laskettaessa otetaan huomioon lapsen jatkuvasti saamat kansaneläkelain 26 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa ja 5 momentissa mainitut perhe- ja huoltoeläkkeet siten, että täydestä täydennysmäärästä vähennetään 50 prosenttia siitä näiden etuuksien yhteismäärän osasta, joka ylittää 536 euroa vuodessa. Täysorvon lapsen eläkettä määrättäessä näitä eläkkeitä ei kuitenkaan lueta tuloksi, jos ne on otettu huomioon jo aikaisemmin kuolleen edun-jättäjän jälkeen myönnettyssä lapseneläkkeessä.

Lapseneläkkeen perusmäärää ja täydennysmäärää ei makseta, jos niiden yhteismäärä olisi pienempi kuin 5,38 euroa kuukaudessa.

37 §

Tämän lain mukaan maksettavien eläkkeiden sitomisesta elinkustannuksiin on vastaavasti voimassa, mitä kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään.

Tässä laissa säädetyt rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus lasketaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

Tämän lain voimaan tullessa maksussa oleva eläke muutetaan tämän lain mukaiseksi 1 päivästä tammikuuta 2002. Perhe-eläkelain 15 b, 15 d ja 28 §:n perusteella eläkkeessä huomioon otetut tulot muutetaan euromääräiseksi pyöristäen alaspäin lähimpään täyteen euroon. Eläke maksetaan kuitenkin vähintään

entisen suuruisena, jollei perhe-eläkelain 16, 17 tai 31 §:n perusteella tehtävästä tarkistuksesta muuta johdu.

Eläke voidaan muuttaa tämän lain mukaiseksi ilman uutta päätöstä. Kirjallinen päätös

annetaan kuitenkin pyynnöstä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

4.

Laki

rintamasotilaseläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 28 päivänä tammikuuta 1977 annetun rintamasotilaseläkelain (119/1977) 1 §:n 4 momentti, 2—8, 10, 11, 11 a, 12 ja 13 § sekä 17 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 4 momentti ja 6 § laissa 983/1996, 2 ja 10 § laissa 938/1987, 3 § laeissa 231/1980 ja 3/1985, 4 ja 5 § viimeksi mainitussa laissa, 7 § osaksi mainitussa laissa 938/1987, 8 § osaksi laeissa 1085/1980, 106/1982 ja 575/1982, mainituissa laeissa 3/1985 ja 938/1987, laeissa 125/1988, 624/1991 ja 570/1993 sekä mainitussa laissa 983/1996, 11 § laissa 20/1982, 11 a § ja 17 §:n 2 momentti mainitussa laissa 106/1982, 12 § viimeksi mainitussa laissa ja laeissa 1084/1982 ja 474/1991 sekä 13 § mainituissa laeissa 1084/1982 ja 938/1987, sekä

muutetaan 1 §:n 1 ja 3 momentti, 9 §:n 1 momentti, 9 a §:n 2—4 momentti, 17 §:n 1 momentti sekä 18 ja 20 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentti mainitussa laissa 938/1987 ja 3 momentti laissa 551/1993, 9 §:n 1 momentti mainitussa laissa 983/1996, 9 a §:n 2—4 momentti laissa 317/2000 ja 17 §:n 1 momentti laissa 1371/1999, seuraavasti:

1 §

Rintamasotilaalla ja rintamapalvelukseen osallistuneella henkilöllä on oikeus rintamalisään ja ylimääräiseen rintamalisään sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Rintamalisä myönnetään Suomen kansalaiselle. Rintamalisään on oikeus myös Suomessa asuvalla ulkomaan kansalaisella. Ylimääräinen rintamalisä myönnetään Suomessa

asuvalla Suomen tai ulkomaan kansalaiselle.

9 §

Henkilölle, jolle on annettu rintamasotilastunnus, rintamapalvelustunnus tai rintamatunnus, maksetaan rintamalisää 474,72 euroa vuodessa. Ulkomaille asuvalla Suomen kansalaiselle, joka ei saa kansaneläkettä, rintamalisä maksetaan ulkomaille maksettavasta

rintamalisästä annetun lain (988/1988) perusteella.

9 a §

Ylimääräinen rintamalisä on täysimääräisenä 45 prosenttia ja kuitenkin vähintään 25 prosenttia siitä maksettavasta kansaneläkkeen osasta, joka ylittää 981,60 euroa vuodessa. Jos henkilöllä on kansaneläkelain 26 ja 27 §:ssä tarkoitettua tuloa, edellä mainittu 45 prosentin määrä alenee prosenttiyksikön kutakin tulon 58,36 euron vuotuista määrää kohden kansaneläkelain 26 §:n 1 momentin mukaiseen tulorajaan saakka ja sen jälkeen prosenttiyksikön kutakin tulon 144,38 euron vuotuista määrää kohden. Ylimääräistä rintamalisää määrättäessä tulo otetaan huomioon samalla tavalla kuin henkilön kansaneläkettä määrättäessä.

Jos kansaneläke on kansaneläkelain 25 a §:n mukaan lykätty tai varhennettu, korotetaan edellä mainittua 981,60 määrää lykäyskorotusprosentilla tai alennetaan varhennusvähennysprosentilla.

Sotilasvammalain mukaista elinkorkoa saavan ylimääräinen rintamalisä määräytyy kuitenkin sen suuruudesta kansaneläkkeen sanottujen rahamäärien ylittävästä osasta, joka maksettaisiin, jos mainittua elinkorkoa ei olisi otettu huomioon kansaneläkettä määrättäessä. Ulkomailta maksettavaa eläkettä tai siihen rinnastettavaa jatkuvaa etuutta saavan ylimääräinen rintamalisä määräytyy sen suuruisen kansaneläkkeen sanottujen rahamäärien ylittävästä osasta, joka maksettaisiin, jos mainitut tulot otettaisiin huomioon kansaneläkettä määrättäessä. Ylimääräinen rintamalisä maksetaan kuitenkin aina vähintään 5,07 euron suuruisena.

17 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudate-

taan soveltuvin osin lisäksi, mitä kansaneläkelain 35, 37—39, 39 a, 39 b, 40—42, 43, 44—46, 67, 69, 73, 73 a, 73 b, 74, 74 b, 74 c, 79—83, 84—86, 88 ja 88 a §:ssä sekä kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään. Ylimääräistä rintamalisää määrättäessä noudatetaan soveltuvin osin lisäksi mitä kansaneläkelain 26 § 7 momentissa säädetään.

18 §

Tässä laissa säädetty rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus lasketaan.

20 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1977 ja sillä kumotaan rintamasotilaseläkkeestä 23 päivänä huhtikuuta 1971 annettu laki (294/1971) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

Tämän lain voimaan tullessa maksussa oleva rintamalisä ja ylimääräinen rintamalisä muutetaan tämän lain mukaiseksi 1 päivästä tammikuuta 2002. Maksettavan ylimääräisen rintamalisän pienemisen tai lakkaamisen estämiseksi rintamasotilaseläkelain 9 a §:n perusteella ylimääräisessä rintamalisässä huomioon otetut tulot muutetaan euromääräiseksi pyöristäen alaspäin lähimpään täyteen euroon.

Rintamalisä ja ylimääräinen rintamalisä voidaan muuttaa tämän lain mukaiseksi ilman uutta päätöstä. Kirjallinen päätös annetaan kuitenkin pyynnöstä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

5.

Laki**ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ulkomaille maksettavasta rintamalisästä 25 päivänä marraskuuta 1988 annetun lain (988/1988) 3 §:n 1 momentti, 10 § ja 12 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 10 § laissa 282/1999, seuraavasti:

3 §

Rintamalisä on 473,88 euroa vuodessa.

10 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudatetaan soveltuvin osin lisäksi, mitä säädetään kansaneläkelain 35 §:n 1 ja 2 momentissa, 37, 40, 73, 73 a, 73 b, 74, 74 b, 79, 81—83, 84—86, 88 ja 88 a §:ssä sekä kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001).

12 §

Tässä laissa säädetyt rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus lasketaan

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2001.

Rintamalisä voidaan muuttaa tämän lain mukaiseksi ilman uutta päätöstä. Kirjallinen päätös annetaan kuitenkin pyynnöstä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

6.

Laki**vammaistukilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 5 päivänä helmikuuta 1988 annetun vammaistukilain (124/1988) 2 §:n 1 ja 2 momentti, 8 § sekä 11 §:n 7 momentti, sellaisena kuin niistä on 8 § laissa 1373/1999, seuraavasti:

2 §

Henkilölle, jonka toimintakyvyn voidaan sairauden tai vamman johdosta arvioida olevan yhdenjaksoisesti ainakin vuoden ajan alentunut, maksetaan haitan, tarvittavan avun, palvelusten ja erityiskustannusten korvaamiseksi vammaistukea,

1) jos hän on vaikeasti vammaisen tai jos hän tarvitsee monissa henkilökohtaisissa toiminnoissaan jokapäiväistä, aikaa vievää toisen henkilön apua, huomattavassa määrin säännöllistä ohjausta tai valvontaa taikka hänelle aiheutuu sairaudesta tai vammasta erittäin huomattavia erityiskustannuksia, 321,51 euroa kuukaudessa;

2) jos hänelle aiheutuu sairaudesta tai vammasta huomattavaa haittaa tai hän tarvitsee henkilökohtaisissa toiminnoissaan, kotitaloustöissä ja asioinnissa kodin ulkopuolella säännöllisesti toistuvaa toisen henkilön apua, ohjausta tai valvontaa taikka hänelle aiheutuu sairaudesta tai vammasta huomattavia erityiskustannuksia, 173,12 euroa kuukaudessa;

3) jos hänelle aiheutuu sairaudesta tai vammasta olennaista haittaa ja jatkuvia erityiskustannuksia, 74,19 euroa kuukaudessa.

Jos henkilöllä on oikeus vammaistukeen usealla 1—3 kohdassa säädetyllä perusteella, vammaistuki maksetaan sen kohdan raha-

määrän mukaisena, johon eri tekijöiden yhteisvaikutus oikeuttaa.

8 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudatetaan soveltuvin osin lisäksi, mitä kansaneläkelain 1d, 35—39, 39 b, 40, 42, 43 ja 44 §:ssä, 45 §:n 1 ja 4 momentissa, 46, 67 ja 69 §:ssä, 79 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 80—83, 84—86, 88 ja 88 a §:ssä sekä kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään.

11 §

Tämän lain 2 §:ssä säädetyt rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammi-kuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus lasketaan

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

Ennen tämän lain voimaantuloa maksussa oleva vammaistuki muutetaan euromääräiseksi 1 päivästä tammikuuta 2002.

Vammaistukilain 11 §:n 2 momentin mu-

kainen vammaistuki on määrältään 176,32 euroa, 242,47 euroa tai 348,50 euroa kuukaudessa. Sellaisen vammaistuen markkamäärä, joka on maksettu kumotun invalidirahalin (374/1951) 4 §:n mukaan alennettuna, muunnetaan euromääräiseksi vahvistettua muuntokerrointa käyttäen. Rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksiä sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suu-

ruus lasketaan ja niitä korotetaan vuosittain kansaneläkeindeksillä siten kuin kansaneläkeindeksistä annetussa laissa säädetään.

Vammaistuki voidaan muuttaa tämän lain mukaiseksi ilman uutta päätöstä. Kirjallinen päätös annetaan kuitenkin pyynnöstä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

7.

Laki

lapsen hoitotuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lapsen hoitotuesta 4 päivänä heinäkuuta 1969 annetun lain (444/1969) 2 §, 2 a §:n 2 momentti ja 9 §, sellaisina kuin ne ovat, 2 § laissa 933/1986, 2 a §:n 2 momentti laissa 917/1998 ja 9 § laissa 1372/1999, seuraavasti:

2 §

Lapselle, joka sairauden, vian tai vamman johdosta on vähintään kuuden kuukauden ajan siinä määrin erityisen hoidon ja kuntoutuksen tarpeessa, että siitä aiheutuu erityistä taloudellista tai muuta raskautta, suoritetaan hoitotukea 74,19 euroa kuukaudessa.

Jos 1 momentissa tarkoitettu raskaus on huomattavan suuri, suoritetaan hoitotukea 173,12 euroa kuukaudessa.

Jos 1 momentissa tarkoitettujen hoidon ja kuntoutuksen tarve siitä aiheutuvine raskautsineen on erittäin suuri, suoritetaan hoitotukea 321,51 euroa kuukaudessa.

2 a §

Hoitotukea ei makseta, jos sen määrä olisi pienempi kuin 5,38 euroa kuukaudessa.

9 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudatetaan soveltuvin osin lisäksi, mitä kansaneläkelain 35—39, 39 b ja 40 §:ssä, 45 §:n 1 ja 4 momentissa, 46 ja 69 §:ssä, 79 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 80—83, 84—86, 88 ja 88 a §:ssä sekä kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään.

Tässä laissa säädetyt rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus lasketaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

Tämän lain voimaan tullessa maksussa

oleva lapsen hoitotuki muutetaan euromääräiseksi 1 päivästä tammikuuta 2002.

Hoitotuki voidaan muuttaa tämän lain mukaiseksi ilman uutta päätöstä. Kirjallinen päätös annetaan kuitenkin pyynnöstä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

1.

Laki**kansaneläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/1956) 88 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 103/1982,

muutetaan 3 §, 22 a §:n 5 momentti, 23 a ja 24 §, 26 §:n 1 momentin 5 kohta, 27 §:n 1—3 momentti, 30 a §:n 1, 2 ja 4 momentti, 30 b §:n 3 momentti, 39 b §:n 5 momentti, 42 b §:n 1 momentti ja 88 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 3 § laeissa 307/1982 ja 994/1996, 22 a §:n 5 momentti sekä 30 a §:n 1 ja 4 momentti laissa 979/1996, 23 a §, 26 §:n 1 momentin 5 kohta ja 27 §:n 3 momentti laissa 1491/1995, 24 § ja 42 b §:n 1 momentti laissa 1224/2000, 27 §:n 1 momentti mainituissa laeissa 103/1982 ja 1491/1995, 27 §:n 2 momentti laissa 471/1991, 30 a §:n 2 momentti laissa 123/1988, 30 b §:n 3 momentti laissa 328/1997, 39 b §:n 5 momentti laissa 594/1986 ja 88 §:n 2 momentti mainitussa laissa 103/1982, sekä

lisätään lakiin siitä lailla 886/1994 kumotun 77 §:n tilalle uusi 77 § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

3 §

Työnantaja suorittaa, niin kuin siitä erikseen säädetään, työnantajan kansaneläkemaksuna 4,25 prosenttia ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä. Jos liiketoimintaa harjoittavan valtionverotuksessa verovelvollisen työnantajan viimeksi toimitettua verotusta varten antamassa veroilmoituksessa ilmoittamien, kuluvan käyttöomaisuuden hankintamenoista tekemien säännönmukaisten poistojen määrä on ollut suurempi kuin 200 000 markkaa ja samalla vähintään 10 ja enintään 30 prosenttia hänen samana verovuotena maksamiensa palkkojen määrästä, maksun suuruus on viimeksi toimitettua verotusta seuraavana kalenteri-

3 §

Työnantaja on velvollinen maksamaan työnantajan kansaneläkemaksun. Yksityisen työnantajan maksu on porrastettu kolmeen eri tasoon työnantajan kuluvan käyttöomaisuuden hankintamenoista tekemien poistojen ja maksettujen palkkojen suhteessa. Maksun suuruudesta, perusteesta ja suorittamisesta säädetään erikseen lailla.

vuotena kuitenkin 4,75 prosenttia ennakko-perinnän alaisen palkan määrästä. Jos tällaisen työnantajan edellä tarkoitettujen poistojen määrä on ollut suurempi kuin 200 000 markkaa ja samalla yli 30 prosenttia maksettujen palkkojen määrästä, on sanottu maksu 5,25 prosenttia ennakko-perinnän alaisen palkan määrästä.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset 2 momentissa tarkoitetun korotetun maksun määräämisestä.

(3 mom. kumotaan)

22 a §

Jos eläkkeensaaja menee ansiotyöhön ja hänen ansiotulonsa ovat 1 momentissa tarkoitetun markkamäärän suuruiset tai sitä suuremmat, maksetaan hänelle puolet hänen saamastaan yksilöllisestä varhaiseläkkeestä ja rintamasotilaseläkelain 9 a §:n mukaisesti ylimääräisestä rintamalisästä. Varhaiseläkkeensaajalle maksettavaa eläkkeensaajien hoitotukea, eläkkeensaajien asumistukilain (591/78) mukaista asumistukea ja rintamasotilaseläkelain mukaista rintamalisää ei kuitenkaan puoliteta. Yksilöllistä varhaiseläkettä ei makseta lainkaan, vaan se jätetään lepäämään, jos ansiotulot ovat suuremmat kuin 3/5 työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainittujen lakien mukaan määräytyvästä eläkkeen perusteena olevasta palkasta tai työtulosta.

Jos eläkkeensaaja menee ansiotyöhön ja hänen ansiotulonsa ovat 1 momentissa tarkoitetun *rahamäärän* suuruiset tai sitä suuremmat, maksetaan hänelle puolet hänen saamastaan yksilöllisestä varhaiseläkkeestä ja rintamasotilaseläkelain 9 a §:n mukaisesti ylimääräisestä rintamalisästä. Varhaiseläkkeensaajalle maksettavaa eläkkeensaajien hoitotukea, eläkkeensaajien asumistukilain (591/1978) mukaista asumistukea ja rintamasotilaseläkelain mukaista rintamalisää ei kuitenkaan puoliteta. Yksilöllistä varhaiseläkettä ei makseta lainkaan, vaan se jätetään lepäämään, jos ansiotulot ovat suuremmat kuin 3/5 työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainittujen lakien mukaan määräytyvästä eläkkeen perusteena olevasta palkasta tai työtulosta.

23 a §

Kansaneläkettä ei makseta, jos sen määrä kuukaudessa olisi pienempi kuin 30 markkaa.

23 a §

Kansaneläkettä ei makseta, jos sen määrä kuukaudessa olisi pienempi kuin *10,76 euroa*.

24 §

Täysimääräinen kansaneläke on ensimmäisessä kuntaryhmässä 15 581 markkaa ja toisessa kuntaryhmässä 14 933 markkaa vuodessa.

Jos eläkkeensaaja on naimisissa, täysimääräinen kansaneläke on ensimmäisessä kuntaryhmässä 13 709 markkaa ja toisessa kuntaryhmässä 13 157 markkaa vuodessa.

24 §

Täysimääräinen kansaneläke on ensimmäisessä kuntaryhmässä *5 715,12 euroa* ja toisessa kuntaryhmässä *5 477,40 euroa* vuodessa.

Jos eläkkeensaaja on naimisissa, täysimääräinen kansaneläke on ensimmäisessä kuntaryhmässä *5 028,48 euroa* ja toisessa kuntaryhmässä *4 826,04 euroa* vuodessa.

26 §

Kansaneläkettä määrättäessä otetaan huomioon henkilön jatkuvasti saama:

5) maatalousyrittäjien eläkelain 6 a §:n tai maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain (1317/90) mukaan myönnetyn sukupolvenvaihdoseläkkeen perusmäärä, maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta annetun lain (1330/92) mukaan myönnetyn luopumiskorvauksen perusmäärä sekä maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/94) mukaan myönnetyn luopumistuen perusmäärä;

kuitenkin siten, että täysimääräisestä kansaneläkkeestä vähennetään 50 prosenttia siitä 1—5 kohdassa mainittujen etuuksien yhteismäärän osasta, joka ylittää 1 460 markkaa vuodessa.

27 §

Poiketen siitä, mitä 26 §:ssä on säädetty, ennen 1 päivää heinäkuuta 1975 sattuneeseen eläketapahtumaan perustuva

1) työntekijäin eläkelain, maatalousyrittäjien eläkelain tai yrittäjien eläkelain (468/69) vähimmäisehtojen mukainen vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke;

2) lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/62) tai merimieseläkelain mukainen vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke;

3) maatalousyrittäjien eläkelain mukaisen sukupolvenvaihdoseläkkeen perusmäärä; sekä

4) työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentin 3—9 kohdassa tarkoitettu vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke siltä osin kuin se ei ylitä kunkin eläkkeen osalta sen perusteena olevasta palkasta 1/9 prosenttia jokaiselta eläkettä määrättäessä huomioon otetulta kuukaudelta, ei kuitenkaan useammalta kuin 360 kuukaudelta;

luetaan kansaneläkettä määrättäessä tuloksi siten, että henkilön saamien edellä tarkoitettujen eläkkeiden tai eläkkeen osien yhteismäärästä otetaan huomioon enintään

26 §

Kansaneläkettä määrättäessä otetaan huomioon henkilön jatkuvasti saama:

5) maatalousyrittäjien eläkelain 6 a §:n tai maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain (1317/1990) mukaan myönnetyn sukupolvenvaihdoseläkkeen perusmäärä, maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta annetun lain (1330/1992) mukaan myönnetyn luopumiskorvauksen perusmäärä sekä maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) mukaan myönnetyn luopumistuen perusmäärä;

kuitenkin siten, että täysimääräisestä kansaneläkkeestä vähennetään 50 prosenttia siitä 1—5 kohdassa mainittujen etuuksien yhteismäärän osasta, joka ylittää 536 euroa vuodessa.

27 §

Poiketen siitä, mitä 26 §:ssä on säädetty, ennen 1 päivää heinäkuuta 1975 sattuneeseen eläketapahtumaan perustuva

1) työntekijäin eläkelain, maatalousyrittäjien eläkelain tai yrittäjien eläkelain (468/1969) vähimmäisehtojen mukainen vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke;

2) lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/1962) tai merimieseläkelain mukainen vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke;

3) maatalousyrittäjien eläkelain mukaisen sukupolvenvaihdoseläkkeen perusmäärä; sekä

4) työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentin 3—9 kohdassa tarkoitettu vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke siltä osin kuin se ei ylitä kunkin eläkkeen osalta sen perusteena olevasta palkasta 1/9 prosenttia jokaiselta eläkettä määrättäessä huomioon otetulta kuukaudelta, ei kuitenkaan useammalta kuin 360 kuukaudelta;

luetaan kansaneläkettä määrättäessä tuloksi siten, että henkilön saamien edellä tarkoitettujen eläkkeiden tai eläkkeen osien yhteismäärästä otetaan huomioon enintään

15 130 markkaa vuodessa. Muilta osin 4 kohdassa tarkoitettu eläke luetaan kokonaisuudessaan tuloksi kansaneläkkeessä.

Jos eläkkeensaaja on naimisissa, 1 momentissa tarkoitettu markkamäärä on 12 430 markkaa vuodessa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista markkamääristä vähennetään henkilön saamien muiden kansaneläkkeeseen vaikuttavien tulojen määrä, ja näin saatuun markkamäärään lisätään se osa, jolla tulot ylittävät 5 700 markkaa.

5 550 euroa vuodessa. Muilta osin 4 kohdassa tarkoitettu eläke luetaan kokonaisuudessaan tuloksi kansaneläkkeessä.

Jos eläkkeensaaja on naimisissa, 1 momentissa tarkoitettu rahamäärä on 4 559 euroa vuodessa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista rahamääristä vähennetään henkilön saamien muiden kansaneläkkeeseen vaikuttavien tulojen määrä, ja näin saatuun rahamäärään lisätään se osa, jolla tulot ylittävät 2 091 euroa.

30 a §

Henkilölle, jonka toimintakyvyn voidaan sairauden tai vamman johdosta arvioida olevan yhdenjaksoisesti ainakin vuoden ajan alentunut ja joka on täyttänyt 65 vuotta taikka saa tämän lain mukaista työkyvyttömyyseläkettä, työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettujen lakien mukaista tai muuta vastaavaa työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa täyttä työkyvyttömyyseläkettä tai yksilöllistä varhaiseläkettä taikka kansanedustajain eläkelain (329/67) taikka valtioneuvoston jäsenen oikeudesta eläkkeeseen ja hänen jälkeensä suoritettavasta perhe-eläkkeestä annetun lain (870/77) mukaista työkyvyttömyyseläkettä tai yksilöllistä varhaiseläkettä, maksetaan tarvittavan hoidon ja palvelusten tai erityiskustannusten korvaamiseksi eläkkeensaajien hoitotukea:

1) jos hän on yhtämittaisen hoidon ja valvonnan tarpeessa tai hänelle aiheutuu sairaudesta tai vammasta erittäin huomattavia erityiskustannuksia, 8 304 markkaa vuodessa;

2) jos hän tarvitsee monissa henkilökohtaisissa toiminnoissaan jokapäiväistä aikaa vievää toisen henkilön apua, huomattavassa määrin säännöllistä ohjausta ja valvontaa taikka hänelle aiheutuu sairaudesta tai vammasta huomattavia erityiskustannuksia, 4 152 markkaa; tai

3) jos hän tarvitsee henkilökohtaisissa toiminnoissaan, kotitaloustöissä ja asioinnissa kodin ulkopuolella säännöllisesti toistuvaa toisen henkilön apua tai ohjausta ja valvon-

30 a §

Henkilölle, jonka toimintakyvyn voidaan sairauden tai vamman johdosta arvioida olevan yhdenjaksoisesti ainakin vuoden ajan alentunut ja joka on täyttänyt 65 vuotta taikka saa tämän lain mukaista työkyvyttömyyseläkettä, työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettujen lakien mukaista tai muuta vastaavaa työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa täyttä työkyvyttömyyseläkettä tai yksilöllistä varhaiseläkettä taikka kansanedustajien eläkelain (329/1967) taikka valtioneuvoston jäsenen oikeudesta eläkkeeseen ja hänen jälkeensä suoritettavasta perhe-eläkkeestä annetun lain (870/1977) mukaista työkyvyttömyyseläkettä tai yksilöllistä varhaiseläkettä, maksetaan tarvittavan hoidon ja palvelusten tai erityiskustannusten korvaamiseksi eläkkeensaajien hoitotukea:

1) jos hän on yhtämittaisen hoidon ja valvonnan tarpeessa tai hänelle aiheutuu sairaudesta tai vammasta erittäin huomattavia erityiskustannuksia, 2 968,68 euroa vuodessa;

2) jos hän tarvitsee monissa henkilökohtaisissa toiminnoissaan jokapäiväistä aikaa vievää toisen henkilön apua, huomattavassa määrin säännöllistä ohjausta ja valvontaa taikka hänelle aiheutuu sairaudesta tai vammasta huomattavia erityiskustannuksia, 1 484,40 euroa vuodessa; tai

3) jos hän tarvitsee henkilökohtaisissa toiminnoissaan, kotitaloustöissä ja asioinnissa kodin ulkopuolella säännöllisesti toistuvaa toisen henkilön apua tai ohjausta ja valvon-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

vontaa taikka hänelle aiheutuu sairaudesta tai vammasta erityiskustannuksia, 1 688 markkaa vuodessa.

Jos eläkkeensaajalla on oikeus hoitotukeen usealla 1—3 kohdassa säädetyllä perusteella, hoitotuki maksetaan sen kohdan markkamäärän mukaisena, johon eri tekijöiden yhteisvaikutus oikeuttaa.

Sokealla ja liikuntakyvyttömällä on aina oikeus vähintään 1 momentin 3 kohdassa säädetyin markkamäärän suuruiseen eläkkeensaajien hoitotukeen.

taa taikka hänelle aiheutuu sairaudesta tai vammasta erityiskustannuksia, 596,28 euroa vuodessa.

Jos eläkkeensaajalla on oikeus hoitotukeen usealla 1—3 kohdassa säädetyllä perusteella, hoitotuki maksetaan sen kohdan rahamäärän mukaisena, johon eri tekijöiden yhteisvaikutus oikeuttaa.

Sokealla ja liikuntakyvyttömällä on aina oikeus vähintään 1 momentin 3 kohdassa säädetyin rahamäärän suuruiseen eläkkeensaajien hoitotukeen.

30 b §

Hoitotukea ei makseta, jos sen määrä kuukaudessa olisi pienempi kuin 30 markkaa.

Hoitotukea ei makseta, jos sen määrä kuukaudessa olisi pienempi kuin 10,76 euroa.

39 b §

Tässä pykälässä tarkoitettua etuuden korotusta, jonka määrä eläkkeeltä tai sen osalta taikka muulta etuudelta on pienempi kuin 4 markkaa, ei ole maksettava.

Tässä pykälässä tarkoitettua etuuden korotusta, jonka määrä eläkkeeltä tai sen osalta taikka muulta etuudelta on pienempi kuin 1,47 euroa, ei ole maksettava.

42 b §

Jos kansaneläkkeensaaja on 42 a §:ssä tarkoitettussa hoidossa, kansaneläkkeestä ei siltä ajalta, kun hoito kestää yli kolme kuukautta, makseta sitä osaa, joka ylittää kansaneläkkeensaajalla ensimmäisessä kuntaryhmässä 685,43 markkaa ja toisessa kuntaryhmässä 631,57 markkaa kuukaudessa sekä naimisissa olevalla kansaneläkkeensaajalla ensimmäisessä kuntaryhmässä 618,35 markkaa ja toisessa kuntaryhmässä 572,37 markkaa kuukaudessa. Jos kansaneläkettä on 25 a §:n mukaisesti lykätty tai varhennettu, korotetaan mainittuja markkamääriä lykkäyskorotusprosentilla tai alennetaan varhennusvähennysprosentilla.

42 b §

Jos kansaneläkkeensaaja on 42 a §:ssä tarkoitettussa hoidossa, kansaneläkkeestä ei siltä ajalta, kun hoito kestää yli kolme kuukautta, makseta sitä osaa, joka ylittää kansaneläkkeensaajalla ensimmäisessä kuntaryhmässä 251,42 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 231,66 euroa kuukaudessa sekä naimisissa olevalla kansaneläkkeensaajalla ensimmäisessä kuntaryhmässä 226,81 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 209,95 euroa kuukaudessa. Jos kansaneläkettä on 25 a §:n mukaisesti lykätty tai varhennettu, korotetaan mainittuja määriä lykkäyskorotusprosentilla tai alennetaan varhennusvähennysprosentilla.

77 §

Tässä laissa säädetyt etuudet ja niiden määräytymisperusteet sidotaan hintatason muutoksiin siten kuin kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään.

Tässä laissa säädetyt rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus lasketaan.

88 §

Tämän lain mukainen eläkesuoritus pyöristetään täysiksi markkoiksi siten, että, jos täyden markkaluvun ylittävä suorituksen osa on 50 penniä pienempi, suorituksen määrä alennetaan, ja jos se on 50 penniä tai sitä suurempi, suorituksen määrä korotetaan lähimpään täyteen markkalukuun.

Eläkkeen määräytymiseen vaikuttavat vuotuiset tuloerät pyöristetään täydeksi kymmeneksi markaksi siten, että jos täyden kymmenen markan ylittävä erä on viittä markkaa pienempi, sen määrä alennetaan, ja jos se on viisi markkaa tai sitä suurempi, se korotetaan lähimpään täyteen kymmenen markkaan.

Tämän lain mukainen eläkesuoritus pyöristetään lähimpään senttiin. Eläkkeen määräytymiseen vaikuttavat vuotuiset tuloerät pyöristetään lähimpään euroon.

(3 mom. kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

Tämän lain voimaan tullessa maksussa oleva kansaneläke ja eläkkeensaajien hoitotuki muutetaan tämän lain mukaiseksi 1 päivästä tammikuuta 2002 lukien. Kansaneläkelain 26 ja 27 §:n perusteella eläkkeessä huomioon otetut tulot muutetaan euromääräisiksi pyöristäen alaspäin lähimpään täyteen euroon. Eläke maksetaan kuitenkin vähintään entisen suuruisena, jollei kansaneläkelain 32 tai 32 a §:n perusteella tehtävästä tarkistuksesta muuta johdu.

Kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain (123/1988) voimaantulosäännöksen 3 momentin perusteella apulisän suuruisena maksettavan eläkkeensaajien hoitotuen kuukausimäärä on 72,57 euroa ja hoitolisän

suuruisena maksettavan eläkkeensaajien hoitotuen kuukausimäärä on 106,89 euroa.

Kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta annetun lain (1228/2000) 6 momentin perusteella maksussa oleva lapsikorotus muutetaan tämän lain mukaiseksi 1 päivästä tammikuuta 2002. Lapsikorotuksena maksetaan kuitenkin 17,66 euroa kuukaudessa lasta kohden.

Etuudet voidaan muuttaa tämän lain mukaiseksi ilman uutta päätöstä. Kirjallinen päätös annetaan kuitenkin pyynnöstä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki

eläkkeensaajien asumistukilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 28 päivänä heinäkuuta 1978 annetun eläkkeensaajien asumistukilain (591/1978) 3 §:n 2 momentti, 4 §:n 2 ja 3 momentti, 6 §:n 1 momentti, 13 §:n 1 ja 3 momentti sekä 14 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 2 momentti ja 4 §:n 2 momentti laissa 112/1982, 4 §:n 3 momentti ja 6 §:n 1 momentti laissa 981/1996, 13 §:n 1 ja 3 momentti laissa 473/1991 sekä 14 §:n 1 momentti laissa 1370/1999, sekä

lisätään 13 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 473/1991, uusi 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

Asumistukea ei myönnetä, jos sen vuotuinen määrä jää 240 markkaa pienemmäksi.

Asumistukea ei myönnetä, jos sen vuotuinen määrä jää 86,88 euroa pienemmäksi.

4 §

Perusomavastuu on 1 340 markkaa vuodessa.

Lisäomavastuu on 40 prosenttia siitä vuositulon osasta, joka ylittää 19 046 markkaa. Naimisissa olevalla henkilöllä, jonka puolisoilla ei ole oikeutta asumistukeen, lisäomavastuu on 40 prosenttia siitä puolisoiden vuositulon osasta, joka ylittää 27 916 markkaa. Jos molemmilla puolisoilla on oikeus asumistukeen tai toisella puolisoilla on oikeus asumistukeen ja toinen saa alle 65-vuotiaalle maksettavaa kansaneläkelain mukaista varhennettua vanhuuseläkettä, lisäomavastuu on 40 prosenttia siitä puolisoiden vuositulon osasta, joka ylittää 30 592 markkaa. Jos henkilö tai toinen puolisoista saa perhe-eläkelain mukaista leskeneläkettä, lisäomavastuu on 40 prosenttia siitä vuositulon osasta, joka ylittää 16 370 markkaa tai puolisoiden siitä vuositulon osasta, joka ylittää 25 240 markkaa.

6 §

Vuositulolla tarkoitetaan sitä tosiasiallista tuloa, jota henkilön tai, jos hän on naimisissa, puolisoiden voidaan kohtuullisen arvion mukaan edellyttää jatkuvasti vuosittain saavan, lisättynä kahdeksalla prosentilla siitä määrästä, jolla henkilön omaisuuden arvo ylittää 36 000 markkaa tai, jos hän on naimisissa, jolla puolisoiden omaisuuden arvo ylittää 57 600 markkaa. Vuosituloon lisätään kansaneläkkeen ja leskeneläkkeen täydennysmäärän sekä rintamasotilaseläkkeen vuotuiset määrät sen ajankohdan mukaisina, josta lukien asumistuki myönnetään tai tarkistetaan. *Rintamasotilaseläkkeensaajan tai jos hän on naimisissa, hänen ja hänen puolisonsa vuositulosta vähennetään 6 190 markkaa.*

13 §

Tässä laissa säädetyt markkamäärät sekä valtioneuvoston 2 §:n 2 momentin perusteella vahvistamat asumiskustannukset ja 3 §:n 3 momentin perusteella vahvistamat asumiskustannusten enimmäismäärät sido-

4 §

Perusomavastuu on 491,51 euroa vuodessa.

Lisäomavastuu on 40 prosenttia siitä vuositulon osasta, joka ylittää 6 986 euroa. Naimisissa olevalla henkilöllä, jonka puolisoilla ei ole oikeutta asumistukeen, lisäomavastuu on 40 prosenttia siitä puolisoiden vuositulon osasta, joka ylittää 10 240 euroa. Jos molemmilla puolisoilla on oikeus asumistukeen tai toisella puolisoilla on oikeus asumistukeen ja toinen saa alle 65-vuotiaalle maksettavaa kansaneläkelain mukaista varhennettua vanhuuseläkettä, lisäomavastuu on 40 prosenttia siitä puolisoiden vuositulon osasta, joka ylittää 11 221 euroa. Jos henkilö tai toinen puolisoista saa perhe-eläkelain mukaista leskeneläkettä, lisäomavastuu on 40 prosenttia siitä vuositulon osasta, joka ylittää 6 005 euroa tai puolisoiden siitä vuositulon osasta, joka ylittää 9 258 euroa.

6 §

Vuositulolla tarkoitetaan sitä tosiasiallista tuloa, jota henkilön tai, jos hän on naimisissa, puolisoiden voidaan kohtuullisen arvion mukaan edellyttää jatkuvasti vuosittain saavan, lisättynä kahdeksalla prosentilla siitä määrästä, jolla henkilön omaisuuden arvo ylittää 13 205 euroa tai, jos hän on naimisissa, jolla puolisoiden omaisuuden arvo ylittää 21 128 euroa. Vuosituloon lisätään kansaneläkkeen ja leskeneläkkeen täydennysmäärän vuotuiset määrät sen ajankohdan mukaisina, josta lukien asumistuki myönnetään tai tarkistetaan.

13 §

Tässä laissa säädetyt rahamäärät sekä valtioneuvoston asetuksella vahvistetut asumiskustannukset ja asumiskustannusten enimmäismäärät sidotaan elinkustannusindeksiin siten, että niitä muute-

taan elinkustannusindeksiin siten, että niitä muutetaan samanaikaisesti ja samassa suhteessa kuin kansaneläkkeitä muutetaan kansaneläkelaisissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannuksiin annetun lain (348/56) nojalla.

Asumistukea määrättäessä otetaan asumiskustannukset ja niiden enimmäismäärät, 4 §:n 3 momentissa säädetty lisäomavastuu sekä tässä laissa säädetty markkamäärät, lukuun ottamatta 3 §:n 2 momentissa säädettyä määrää, huomioon vuosimääräisinä, pyöristettyinä täysiksi kymmeniksi markkoiksi siten, että jos täyden kymmenen markan ylittävä osa on viittä markkaa pienempi, sen määrä alennetaan, ja jos se on viisi markkaa tai sitä suurempi, se korotetaan lähimpään täyteen kymmeneen markkaan. Edellä 3 §:n 2 momentissa säädetty määrä otetaan huomioon kuukausimääränä pyöristettynä siten kuin eläkesuorituksen pyöristämisestä on kansaneläkelaisissa säädetty.

14 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudetaan soveltuvin osin lisäksi, mitä kansaneläkelain 28 §:ssä, 31 §:n 2 momentissa, 35, 37—39, 39 b, 40, 42, 43, 43 a ja 44 §:ssä, 45 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 46, 67, 69, 74 b, 74 c ja 75 §:ssä, 79 §:n 1 ja 4 momentissa, 80—83 ja 84—86 §:ssä, 88 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 88 a §:ssä säädetään.

taan samanaikaisesti ja samassa suhteessa kuin kansaneläkkeitä muutetaan kansaneläkeindeksistä annetun lain (456/2001) nojalla.

Asumistukea määrättäessä otetaan asumiskustannukset ja niiden enimmäismäärät, tulo- ja omaisuuserät sekä tässä laissa säädetty rahamäärät huomioon vuosimääräisinä, pyöristettyinä täysiksi euroiksi. Kuitenkin edellä 3 §:n 2 momentissa ja 4 §:n 2 momentissa säädetty määrät otetaan huomioon kuukausimäärinä pyöristettynä lähimpään senttiin. Myös maksettava asumistuki pyöristetään lähimpään senttiin.

Tässä laissa säädettyt rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus lasketaan.

14 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudetaan soveltuvin osin, mitä kansaneläkelain 28 §:ssä, 31 §:n 2 momentissa, 35, 37—39, 39 a, 39 b, 40, 42, 43, 43 a ja 44 §:ssä, 45 §:n 1 momentissa, 46, 67, 69, 74 b ja 74 c §:ssä, 79 §:n 1 ja 4 momentissa, 80—83, 84—86 ja 88 a §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

Tämän lain voimaan tullessa maksussa oleva eläkkeensaajien asumistuki muutetaan tämän lain mukaiseksi 1 päivästä tammikuuta 2002. Maksettavan asumistuen pienemisen tai lakkaamisen estämiseksi asumistuki muunnetaan euromääräiseksi

vahvistettua muuntokerrointa käyttäen pyöristäen ylöspäin lähimpään senttiin. Eläkkeensaajien asumistukilain 2 §:n mukaiset asumiskustannukset muutetaan euromääräisiksi pyöristäen lähimpään täyteen euroon ja 6 §:n perusteella asumistuessa huomioon otetut tulot pyöristetään alaspäin lähimpään euroon.

Eläkkeensaajien asumistuki voidaan muuttaa tämän lain mukaiseksi ilman uutta päätöstä. Kirjallinen päätös annetaan kuitenkin pyynnöstä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3.

Laki

perhe-eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 17 päivänä tammikuuta 1969 annetun perhe-eläkelain (38/1969) 15 §, 15 a §:n 2—4 ja 8 momentti, 15 b §:n 1 ja 2 momentti, 15 d §:n 1—3 momentti, 17 §:n 1 momentti, 28 §:n 1, 2 ja 4 momentti sekä 37 §:n 3 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 15 § laissa 105/1982, 15 a §:n 2 ja 8 momentti, 15 b §:n 1 momentti, 15 d §:n 1 ja 3 momentti sekä 17 §:n 1 momentti laissa 982/1996, 15 a §:n 3 ja 4 momentti laissa 1225/2000, 15 b §:n 2 momentti laissa 1272/1999, 15 d §:n 2 momentti laissa 472/1991, 28 §:n 1 momentti ja 37 §:n 3 momentti laissa 104/1990 sekä 28 §:n 2 momentti laissa 947/1992 ja 4 momentti laissa 916/1998, sekä

lisätään 37 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 104/1990 ja laissa 1369/1999, uusi 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

15 §

Lapseneläke on puoliorvolle 1 572 markkaa ja täysorvolle 3 144 markkaa vuodessa.

15 §

Puoliorvolle maksettavan lapseneläkkeen suuruus määräytyy tämän lain 28 §:n mukaisesti ja lapseneläkkeen tarkistaminen 31 §:n mukaisesti. Täysorvolle maksetaan näin määräytyvä lapseneläke erikseen kahden edunjättäjän jälkeen.

15 a §

Perusmäärä on 2 676 markkaa vuodessa.
 Täysimääräinen täydennysmäärä on ensimmäisessä kuntaryhmässä 12 905 markkaa ja toisessa 12 257 markkaa vuodessa.
 Jos eläkkeensaaja on naimisissa, täysimääräinen täydennysmäärä on ensimmäisessä kuntaryhmässä 11 033 markkaa ja toisessa kuntaryhmässä 10 481 markkaa vuodessa.

Leskeneläkkeen perusmäärää ja täydennysmäärää ei myönnetä, jos niiden yhteismäärä olisi pienempi kuin 30 markkaa kuukaudessa.

15 b §

Leskeneläkkeen täysimääräisestä täydennysmäärästä vähennetään 50 prosenttia siitä vuositulon osasta, joka ylittää 1 460 markkaa.

Vuositulolla tarkoitetaan sitä tosiasiallista tuloa, jota lesken voidaan kohtuullisen arvioiden mukaan edellyttää jatkuvasti vuosittain saavan, lisätynä kymmenellä prosentilla siitä määrästä, jolla lesken omaisuuden arvo ylittää 149 250 markkaa. Vuosituloa määrättäessä otetaan kuitenkin tulona huomioon työntekijäin eläkelain 5 a §:n 2 momentissa tarkoitettu tai sitä vastaava vähennys.

15 d §

Poiketen siitä, mitä 15 b §:ssä säädetään, ennen 1 päivää heinäkuuta 1975 sattuneeseen eläketapahtumaan perustuva

1) työntekijäin eläkelain, maatalousyrittäjien eläkelain tai yrittäjien eläkelain (468/69) vähimmäisehtojen mukainen vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke,

2) lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/62) tai merimieseläkelain mukainen vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke,

3) maatalousyrittäjien eläkelain mukainen sukupolvenvaihdoseläke sekä

Perusmäärä on 981,60 euroa vuodessa.

Täysimääräinen täydennysmäärä on ensimmäisessä kuntaryhmässä 4 733,52 euroa ja toisessa 4 495,80 euroa vuodessa.

Jos eläkkeensaaja on naimisissa, täysimääräinen täydennysmäärä on ensimmäisessä kuntaryhmässä 4 046,88 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 3 844,44 euroa vuodessa.

Leskeneläkkeen perusmäärää ja täydennysmäärää ei myönnetä, jos niiden yhteismäärä olisi pienempi kuin 10,76 euroa kuukaudessa.

15 b §

Leskeneläkkeen täysimääräisestä täydennysmäärästä vähennetään 50 prosenttia siitä vuositulon osasta, joka ylittää 536 euroa.

Vuositulolla tarkoitetaan sitä tosiasiallista tuloa, jota lesken voidaan kohtuullisen arvioiden mukaan edellyttää jatkuvasti vuosittain saavan, lisätynä kymmenellä prosentilla siitä määrästä, jolla lesken omaisuuden arvo ylittää 54 745 euroa. Vuosituloa määrättäessä otetaan kuitenkin tulona huomioon työntekijäin eläkelain 5 a §:n 2 momentissa tarkoitettu tai sitä vastaava vähennys.

15 d §

Poiketen siitä, mitä 15 b §:ssä säädetään, ennen 1 päivää heinäkuuta 1975 sattuneeseen eläketapahtumaan perustuva

1) työntekijäin eläkelain, maatalousyrittäjien eläkelain tai yrittäjien eläkelain (468/1969) vähimmäisehtojen mukainen vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke,

2) lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/1962) tai merimieseläkelain mukainen vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke,

3) maatalousyrittäjien eläkelain mukainen sukupolvenvaihdoseläke sekä

4) työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentin 3—9 kohdassa tarkoitettu vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke siltä osin kuin se ei ylitä kunkin eläkkeen osalta sen perusteena olevasta palkasta 1/9 prosenttia jokaiselta eläkettä määrättäessä huomioon otetulta kuukaudelta, ei kuitenkaan useammalta kuin 360 kuukaudelta,

luetaan leskeneläkkeen täydennysmäärää määrättäessä tuloksi siten, että lesken saamien edellä tarkoitettujen eläkkeiden tai eläkkeen osien yhteismäärästä otetaan huomioon enintään 15 130 markkaa vuodessa. Muilta osin 4 kohdassa tarkoitettu eläke luetaan kokonaisuudessaan täydennysmäärätuloksi.

Jos eläkkeensaaja on naimisissa, 1 momentissa tarkoitettu markkamäärä on 12 430 markkaa vuodessa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista markkamääristä vähennetään lesken saamien muiden täydennysmäärään vaikuttavien tulojen määrä, ja näin saatuun markkamäärään lisätään se osa, jolla tulot ylittävät 5 700 markkaa.

17 §

Jos leskeneläkkeen täydennysmäärään vaikuttavat tulot ovat nousseet vähintään 2 000 markkaa verrattuna siihen vuosituloon, jonka perusteella täydennysmäärä on määrätty, täydennysmäärä on vastaavasti oikaistava tai se on lakkautettava. Täydennysmäärän määrä oikaistaan myös eläkkeensaajan hakemuksesta, jos täydennysmäärään vaikuttavissa tuloissa on tapahtunut siihen korottavasti vaikuttava muutos. Jos täydennysmäärän korottamisen edellytykset ovat eläkelaitoksen tiedossa, korotus voidaan myöntää hakemuksettakin.

28 §

Lapseneläkkeeseen kuuluu eläkkeen perusmäärä, joka on 1 572 markkaa vuodessa. Alle 18-vuotiaan lapseneläkkeeseen kuuluu lisäksi täydennysmäärä, jonka täysi määrä

4) työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentin 3—9 kohdassa tarkoitettu vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke siltä osin kuin se ei ylitä kunkin eläkkeen osalta sen perusteena olevasta palkasta 1/9 prosenttia jokaiselta eläkettä määrättäessä huomioon otetulta kuukaudelta, ei kuitenkaan useammalta kuin 360 kuukaudelta,

luetaan leskeneläkkeen täydennysmäärää määrättäessä tuloksi siten, että lesken saamien edellä tarkoitettujen eläkkeiden tai eläkkeen osien yhteismäärästä otetaan huomioon enintään 5 550 euroa vuodessa. Muilta osin 4 kohdassa tarkoitettu eläke luetaan kokonaisuudessaan täydennysmäärätuloksi.

Jos eläkkeensaaja on naimisissa, 1 momentissa tarkoitettu rahamäärä on 4 559 euroa vuodessa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista määristä vähennetään lesken saamien muiden täydennysmäärään vaikuttavien tulojen määrä, ja näin saatuun rahamäärään lisätään se osa, jolla tulot ylittävät 2 091 euroa.

17 §

Jos leskeneläkkeen täydennysmäärään vaikuttavat tulot ovat nousseet vähintään 734 euroa verrattuna siihen vuosituloon, jonka perusteella täydennysmäärä on määrätty, täydennysmäärä on vastaavasti oikaistava tai se on lakkautettava. Täydennysmäärän määrä oikaistaan myös eläkkeensaajan hakemuksesta, jos täydennysmäärään vaikuttavissa tuloissa on tapahtunut siihen korottavasti vaikuttava muutos. Jos täydennysmäärän korottamisen edellytykset ovat eläkelaitoksen tiedossa, korotus voidaan myöntää hakemuksettakin.

28 §

Lapseneläkkeeseen kuuluu eläkkeen perusmäärä, joka on 576,60 euroa vuodessa. Alle 18-vuotiaan lapseneläkkeeseen kuuluu lisäksi täydennysmäärä, jonka täysi määrä

Voimassa oleva laki

Ehdotus

on 2 100 markkaa vuodessa.

Täydennysmäärää laskettaessa otetaan huomioon lapsen jatkuvasti saamat kansaneläkelain 26 §:n 1 momentin 1-4 kohdassa ja 5 momentissa mainitut perhe- ja huoltoeläkkeet siten, että täydestä täydennysmäärästä vähennetään 50 prosenttia siitä näiden etuuksien yhteismäärän osasta, joka ylittää 1 460 markkaa vuodessa. Täysorvon lapsen eläkettä määrättäessä näitä eläkkeitä ei kuitenkaan lueta tuloksi, jos ne on otettu huomioon jo aikaisemmin kuolleen edunjättäjän jälkeen myönnettyssä lapseneläkkeessä.

Lapseneläkkeen perusmäärää ja täydennysmäärää ei makseta, jos niiden yhteismäärä olisi pienempi kuin 15 markkaa kuukaudessa.

on 770,28 euroa vuodessa.

Täydennysmäärää laskettaessa otetaan huomioon lapsen jatkuvasti saamat kansaneläkelain 26 §:n 1 momentin 1-4 kohdassa ja 5 momentissa mainitut perhe- ja huoltoeläkkeet siten, että täydestä täydennysmäärästä vähennetään 50 prosenttia siitä näiden etuuksien yhteismäärän osasta, joka ylittää 536 euroa vuodessa. Täysorvon lapsen eläkettä määrättäessä näitä eläkkeitä ei kuitenkaan lueta tuloksi, jos ne on otettu huomioon jo aikaisemmin kuolleen edunjättäjän jälkeen myönnettyssä lapseneläkkeessä.

Lapseneläkkeen perusmäärää ja täydennysmäärää ei makseta, jos niiden yhteismäärä olisi pienempi kuin 5,38 euroa kuukaudessa.

37 §

Tämän lain mukaan maksettavien eläkkeiden sitomisesta elinkustannuksiin on vastaavasti voimassa, mitä kansaneläkelaisissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannuksiin annetussa laissa (348/56) on säädetty.

Tämän lain mukaan maksettavien eläkkeiden sitomisesta elinkustannuksiin on vastaavasti voimassa, mitä *kansaneläkeindeksistä* annetussa laissa (456/2001) säädetään.

Tässä laissa säädetyt rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus lasketaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

Tämän lain voimaan tullessa maksussa oleva eläke muutetaan tämän lain mukaiseksi 1 päivästä tammikuuta 2002. Perheläkelain 15 b, 15 d ja 28 §:n perusteella eläkkeessä huomioon otetut tulot muutetaan euromääräisiksi pyöristäen alaspäin lähimpään täyteen euroon. Eläke maksetaan kuitenkin vähintään entisen suuruisena, jollei perhe-eläkelain 16, 17 tai 31 §:n perusteella tehtävästä tarkistuksesta muuta johdu.

Eläke voidaan muuttaa tämän lain mukaiseksi ilman uutta päätöstä. Kirjallinen päätös annetaan kuitenkin pyynnöstä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan

ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

4.

Laki

rintamasotilaseläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 28 päivänä tammikuuta 1977 annetun rintamasotilaseläkelain (119/1977) 1 §:n 4 momentti, 2—8, 10, 11, 11 a, 12 ja 13 § sekä 17 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 4 momentti ja 6 § laissa 983/1996, 2 ja 10 § laissa 938/1987, 3 § laeissa 231/1980 ja 3/1985, 4 ja 5 § viimeksi mainitussa laissa, 7 § osaksi mainitussa laissa 938/1987, 8 § osaksi laeissa 1085/1980, 106/1982 ja 575/1982, mainituissa laeissa 3/1985 ja 938/1987, laeissa 125/1988, 624/1991 ja 570/1993 sekä mainitussa laissa 983/1996, 11 § laissa 20/1982, 11 a § ja 17 §:n 2 momentti mainitussa laissa 106/1982, 12 § viimeksi mainitussa laissa ja laeissa 1084/1982 ja 474/1991 sekä 13 § mainituissa laeissa 1084/1982 ja 938/1987, sekä

muutetaan 1 §:n 1 ja 3 momentti, 9 §:n 1 momentti, 9 a §:n 2—4 momentti, 17 §:n 1 momentti sekä 18 ja 20 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentti mainitussa laissa 938/1987 ja 3 momentti laissa 551/1993, 9 §:n 1 momentti mainitussa laissa 983/1996, 9 a §:n 2—4 momentti laissa 317/2000 ja 17 §:n 1 momentti laissa 1371/1999, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Rintamasotilaalla ja rintamapalvelukseen osallistuneella henkilöllä on oikeus *rintamasotilaseläkkeeseen*, rintamalisään ja ylimääräiseen rintamalisään sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

1 §

Rintamasotilaalla ja rintamapalvelukseen osallistuneella henkilöllä on oikeus rintamalisään ja ylimääräiseen rintamalisään sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Rintamasotilaseläke ja rintamalisä myön-

Rintamalisä myönnetään Suomen kansa-

netään Suomen kansalaiselle. Rintamalisään on oikeus myös Suomessa asuvalla ulkomaan kansalaisella. Ylimääräinen rintamalisä myönnetään Suomessa asuvalle Suomen tai ulkomaan kansalaiselle.

Rintamasotilaseläkettä ei makseta rintamasotilaalle eikä rintamapalvelukseen osallistuneelle henkilölle, joka saa kansaneläkettä tai perhe-eläkelain (38/69) mukaista leskeneläkkeen jatkoeläkettä. Jos rintamasotilaseläke myönnetään samalta ajalta, jolta on maksettu kansaneläkettä tai perhe-eläkettä taikka rintamalisää tai ylimääräistä rintamalisää, pidetään viimeksi mainittuja rintamasotilaseläkkeen ennakkosuoritukseksi.

2 §

Rintamasotilaalle ja rintamapalvelukseen osallistuneelle henkilölle, joka on täyttänyt 55 vuotta mutta ei 60 vuotta ja joka ei alentuneen työkykynsä vuoksi pysty tekemään tai saamaan hänelle sopivaa toimeentuloaan turvaavaa työtä, samoin kuin rintamasotilaalle ja rintamapalvelukseen osallistuneelle henkilölle, joka on täyttänyt 60 vuotta mutta ei 65 vuotta, maksetaan rintamasotilaseläkettä, jonka täysi määrä vuodessa on ensimmäisessä kuntaryhmässä 10 848 markkaa ja toisessa kuntaryhmässä 10 416 markkaa.

Rintamasotilaalle tai rintamapalvelukseen osallistuneelle henkilölle, jonka puoliso saa rintamasotilaseläkettä tai kansaneläkettä, maksetaan rintamasotilaseläkettä, joka täysimääräisenä on 80 prosenttia 1 momentissa säädetyistä markkamääristä.

3 §

Rintamasotilaseläke myönnetään sen kunnan kuntaryhmän mukaisena, jossa eläkkeenhakija asuu eläkkeen alkamisajan kohtana.

Valtioneuvosto toimittaa enintään kuudeksi vuodeksi kerrallaan kuntien jaon niiden elinkustannusten kalleuden mukaan kahteen kuntaryhmään.

4 §

Rintamasotilaseläke maksetaan täysimääräisenä, jos henkilön vuositulo tai, jos hän on naimisissa, puolisoiden vuositulo ei ylitä

laiselle. Rintamalisään on oikeus myös Suomessa asuvalla ulkomaan kansalaisella. Ylimääräinen rintamalisä myönnetään Suomessa asuvalle Suomen tai ulkomaan kansalaiselle.

(4 mom. kumotaan)

2 §

(kumotaan)

3 §

(kumotaan)

4 §

(kumotaan)

960 markkaa.

5 §

Jos vuositulo ylittää 4 §:ssä säädetyn tulorajan, mutta ei ylitä 11 020 markkaa, täysimääräisestä rintamasotilaseläkkeestä vähennetään 70 prosenttia tulorajan ylittävää vuositulon osasta. Jos vuositulo ylittää 11 020 markkaa, tämän tulon mukaan määräytyvästä rintamasotilaseläkkeen määrästä vähennetään 50 prosenttia 11 020 markkaa ylittävää osasta.

Jos rintamasotilaseläkkeensaaja on naimisissa eikä hänen puolisonsa saa rintamasotilaseläkettä eikä kansaneläkettä, edellä 1 momentissa mainittu markkamäärä on 5 470 markkaa.

Jos molemmat puoliset saavat rintamasotilaseläkettä tai toinen puolisoista saa rintamasotilaseläkettä ja toinen kansaneläkettä ja vuositulo ylittää 4 §:ssä säädetyn tulorajan, mutta ei ylitä 15 630 markkaa, täysimääräisestä rintamasotilaseläkkeestä vähennetään 35 prosenttia tulorajan ylittävää vuositulon osasta. Jos vuositulo ylittää 15 630 markkaa, tämän tulon mukaan määräytyvästä rintamasotilaseläkkeen määrästä vähennetään 25 prosenttia 15 630 markkaa ylittävää osasta.

Rintamasotilaseläkettä ei myönnetä, jos sen määrä kuukaudessa jäisi pienemmäksi kuin 20 markkaa.

(kumotaan)

5 §

6 §

Jos rintamasotilaan tai rintamapalvelukseen osallistuneen henkilön tai hänen puolisonsa 16 vuotta nuorempi lapsi elää samassa taloudessa hänen kanssaan tahi jos rintamasotilas tai rintamapalvelukseen osallistunut henkilö tahi hänen samassa taloudessa asuva puolisonsa muulla tavoin huolehtii lapsen toimeentulosta, lasketaan rintamasotilaseläke siten, että 2 §:n mukaisia täysimääräisen rintamasotilaseläkkeen määriä korotetaan 636 markalla vuodessa kutakin tässä pykälässä tarkoitettua lasta kohden.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna lapsesta pidetään myös sellaista avioliiton ulkopuolella syntynyttä lasta, johon kohdistuva

(kumotaan)

6 §

elatusvelvollisuus on oikeuden päätöksellä tai asianmukaisella sopimuksella vahvistettu. Sama koskee rintamasotilaan tai rintamapalvelukseen osallistuneen henkilön kasvattilasta, jonka toimeentulosta hän tai hänen samassa taloudessa asuva puolisonsa huolehtii.

7 §

Jollei naimisissa olevalla rintamasotilaalla tai rintamapalvelukseen osallistuneella henkilöllä ole yhteistä taloutta puolisonsa kanssa, hänen rintamasotilaseläkettään määrättäessä sovelletaan, mitä tässä laissa on säädetty sellaisen henkilön eläkkeestä, joka ei ole naimisissa.

Jos mies ja nainen avioliittoa solmimatta jatkuvasti elävät yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa, voidaan rintamasotilaseläkettä määrättäessä heihin soveltaa, mitä tässä laissa on säädetty puolisosta.

(kumotaan)

7 §

8 §

Vuositulolla, jonka perusteella oikeus rintamasotilaseläkkeeseen vahvistetaan, tarkoitetaan sitä tosiasiallista tuloa, jota rintamasotilaan tai rintamapalvelukseen osallistuneen henkilön taikka, jos hän on naimisissa, puolisoiden voidaan kohtuullisen arvon mukaan edellyttää jatkuvasti vuosittain saavan, lisättynä kymmenellä prosentilla siitä määrästä, jolla hänen omaisuutensa arvo ylittää 98 250 markkaa tai, jos hän on naimisissa, jolla puolisoiden omaisuuden arvo ylittää 145 410 markkaa. Vuosituloa määrättäessä otetaan tulona huomioon myös työntekijäin eläkelain 5 §:n 4 ja 5 momentissa tarkoitettu tai sitä vastaava vähennys.

Jos eläkkeenhakija on välittömästi ennen rintamasotilaseläkkeen myöntämistä saanut tai jos hänen puolisonsa saa rintamasotilaseläkettä tai sellaista kansaneläkettä, jonka suuruutta määrättäessä on vuositulona joko kokonaan tai osittain otettu huomioon muun lain tai asetuksen tai julkisen eläkesäännön mukainen eläke taikka sitä vastaava jatkuva suoritus tai korvaus, tämä luettaan tuloksi entisen määräisenä, kuitenkin

(kumotaan)

8 §

ottaen huomioon, mitä johtuu kansaneläkeiden ja rintamasotilaseläkkeen indeksidonnaisuudesta. Näin menetellään, jos etuuden määräytymisperusteissa ei ole tapahtunut muutosta. Samoin menetellään, kun rintamapalvelukseen osallistunut henkilö on välittömästi ennen rintamasotilaseläkkeen alkamista saanut leskeneläkettä, johon kuuluu täydennysmäärä. Etuuden määräytymisperusteen ei katsota muuttuneen sen vuoksi, että työttömyyseläke on muuttunut työkyvyttömyyseläkkeeksi tai jompikumpi näistä eläkkeistä on muuttunut vanhuuseläkkeeksi, elleivät eläkkeen määrään vaikuttavat perusteet tämän vuoksi ole muuttuneet.

Vuosituloksi ei lueta:

1) tämän lain mukaista eläkettä, rintamalisää eikä ylimääräistä rintamalisää;

2) kansaneläkelain mukaan maksettavaa kansaneläkettä eikä eläkkeensaajien hoitotukea;

3) lapsilisää;

3a) tapaturmavakuutuslain (526/81) mukaista haittarahaa;

3b) työ- ja ansiokyvyn palauttamiseksi tai parantamiseksi tahi työllisyyskoulutuksesta annetun lain (31/76) perusteella koulutuksen ajalta maksettavaa etuutta;

4) toimeentulotukea;

5) kunnan tai valtion varoista suoritettua asumistukea;

6) etua omaan tarpeeseen käytetystä asunnosta;

7) sotilasvammalain (404/48) mukaista elin- ja täydennyskorkoa eikä ylimääräisiä sotaeläkkeitä;

8) avioliitosta johtuvan elatusvelvollisuuden perusteella annettua elatusta eikä sukulaisuus- tai lankoussuhteen taikka sellaiseen suhteeseen verrattavan muun syyn takia vapaaehtoisesti annettua elatusta tai avustusta, mikäli sen määrä yhdessä muiden huomioon otettavien tulojen kanssa ei sanottavasti ylitä sosiaalihuoltolain mukaan omaiselle annettavan elatuksen määrää;

10) tapaturmavakuutuslain (608/48) mukaista haittarahaa;

11) työ- tai ansiokyvyn palauttamiseksi tai parantamiseksi annettavan kuntoutuksen tai koulutuksen ajalta maksettavaa etuutta

Voimassa oleva laki

eikä työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (763/90) nojalla maksettavaa etuutta;

12) rintamasotilaseläkkeensaajan puolison työtuloa, jos puoliso ei saa kansaneläkettä eikä rintamasotilaseläkettä;

13) lasten kotihoidon tuesta annetun lain (797/92) mukaista lasten kotihoidon tukea eikä osittaista kotihoidon tukea; eikä

14) vammaistukilain (124/88) mukaista vammaistukea.

Työtuloksi katsotaan palkkatulo sekä se osa liike- ja ammattitulosta tai maatilataloudesta taikka muusta ansiotoiminnasta saadusta tulosta, jota on pidettävä kohtuullisena korvauksena edellä tarkoitettussa ansiotoiminnassa suoritetusta työstä. Työtuloksi katsotaan myös perhehoitajalaissa (312/92) tarkoitettulle perhehoitajalle maksettu palkkio ja sosiaalihuoltolain 27 b §:ssä tarkoitettuun omaishoitoa koskevaan sopimukseen perustuva hoitopalkkio, työtömyysturvalain (602/84) mukainen työttömyyspäiväraha sekä työkyvyttömyyden perusteella maksettava päiväraha tai tähän rinnastettava vuodelta tai sitä lyhyemmältä ajalta maksettava ansionmenetyksen korvaus.

Omaisuuksi ei lueta eläkkeensaajan tai hänen puolisonsa omassa käytössä olevaa asuntoa.

9 §

Henkilölle, jolle on annettu rintamasotilastunnus, rintamapalvelustunnus tai rintamatunnus ja joka ei saa tämän lain mukaisista rintamasotilaseläkettä, maksetaan rintamalisää 852 markkaa vuodessa. Ulkomailla asuvalle Suomen kansalaiselle, joka ei saa kansaneläkettä, rintamalisä maksetaan ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annetun lain (988/88) perusteella.

9 §

Henkilölle, jolle on annettu rintamasotilastunnus, rintamapalvelustunnus tai rintamatunnus, maksetaan rintamalisää 474,72 euroa vuodessa. Ulkomaille asuvalle Suomen kansalaiselle, joka ei saa kansaneläkettä, rintamalisä maksetaan ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annetun lain (988/1988) perusteella.

9 a §

Ylimääräinen rintamalisä on täysimääräisenä 45 prosenttia ja kuitenkin vähintään 25 prosenttia siitä maksettavasta kansaneläkkeen osasta, joka ylittää 3 868,32

Ylimääräinen rintamalisä on täysimääräisenä 45 prosenttia ja kuitenkin vähintään 25 prosenttia siitä maksettavasta kansaneläkkeen osasta, joka ylittää 981,60 euroa vuo-

markkaa vuodessa. Jos henkilöllä on kansaneläkelain 26 ja 27 §:ssä tarkoitettua tuloa, edellä mainittu 45 prosentin määrä alenee prosenttiyksikön kutakin tulon 230 markan vuotuista määrää kohden kansaneläkelain 26 §:n 1 momentin mukaiseen tulo-rajaa saakka ja sen jälkeen prosenttiyksikön kutakin tulon 569 markan vuotuista määrää kohden. Ylimääräistä rintamalisää määrättäessä tulo otetaan huomioon samalla tavalla kuin henkilön kansaneläkettä määrättäessä.

Jos kansaneläke on kansaneläkelain 25 a §:n mukaan lykätty tai varhennettu, korotetaan edellä mainittua 3 868,32 markkamäärää lykkäyskorotusprosentilla tai alennetaan varhennusvähennysprosentilla.

Sotilasvammalain mukaista elinkorkoa saavan ylimääräinen rintamalisä määräytyy kuitenkin sen suuruudesta kansaneläkkeen sanottujen markkamäärien ylittävästä osasta, joka maksettaisiin, jos mainittua elinkorkoa ei olisi otettu huomioon kansaneläkettä määrättäessä. Ulkomailta maksettavaa eläkettä tai siihen rinnastettavaa jatkuvaa etuutta saavan ylimääräinen rintamalisä määräytyy sen suuruuden kansaneläkkeen sanottujen markkamäärien ylittävästä osasta, joka maksettaisiin, jos mainitut tulot otettaisiin huomioon kansaneläkettä määrättäessä. Ylimääräinen rintamalisä maksetaan kuitenkin aina vähintään 20 markan suuruisena.

dessä. Jos henkilöllä on kansaneläkelain 26 ja 27 §:ssä tarkoitettua tuloa, edellä mainittu 45 prosentin määrä alenee prosenttiyksikön kutakin tulon 58,36 euron vuotuista määrää kohden kansaneläkelain 26 §:n 1 momentin mukaiseen tulo-rajaa saakka ja sen jälkeen prosenttiyksikön kutakin tulon 144,38 euron vuotuista määrää kohden. Ylimääräistä rintamalisää määrättäessä tulo otetaan huomioon samalla tavalla kuin henkilön kansaneläkettä määrättäessä.

Jos kansaneläke on kansaneläkelain 25 a §:n mukaan lykätty tai varhennettu, korotetaan edellä mainittua 981,60 määrää lykkäyskorotusprosentilla tai alennetaan varhennusvähennysprosentilla.

Sotilasvammalain mukaista elinkorkoa saavan ylimääräinen rintamalisä määräytyy kuitenkin sen suuruudesta kansaneläkkeen sanottujen rahamäärien ylittävästä osasta, joka maksettaisiin, jos mainittua elinkorkoa ei olisi otettu huomioon kansaneläkettä määrättäessä. Ulkomailta maksettavaa eläkettä tai siihen rinnastettavaa jatkuvaa etuutta saavan ylimääräinen rintamalisä määräytyy sen suuruuden kansaneläkkeen sanottujen rahamäärien ylittävästä osasta, joka maksettaisiin, jos mainitut tulot otettaisiin huomioon kansaneläkettä määrättäessä. Ylimääräinen rintamalisä maksetaan kuitenkin aina vähintään 5,07 euron suuruisena.

10 §

Jos samalta ajalta, jolta rintamasotilaalle tai rintamapalvelukseen osallistuneelle henkilölle myöhemmin myönnetään rintamasotilaseläke, on maksettu ylimääräistä sotaeläkettä, vähennetään rintamasotilaseläkkeestä vastaava ylimääräinen sotaeläke.

11 §

Jos rintamasotilaseläkkeensaajalle myönnetään kansaneläke tai leskeneläkkeen jatkoeläke, lakkaa hänen oikeutensa rintamasotilaseläkkeeseen. Jos kansaneläke tai

10 §

(kumotaan)

11 §

(kumotaan)

leskeneläkkeen jatkoeläke on myönnetty samalta ajalta, jolta on maksettu rintamasotilaseläkettä, pidetään viimeksi mainitua kansaneläkkeen tai leskeneläkkeen jatkoeläkkeen ennakkosuorituksena.

11 a §

Kun eläkkeensaaja on kuuden kuukauden ajan yhdenjaksoisesti asunut eri kuntaryhmään kuuluvassa kunnassa kuin se kunta, jonka kalleusryhmän mukainen hänen rintamasotilaseläkkeensä on, rintamasotilaseläke muutetaan seuraavan kuukauden alusta lukien sen kuntaryhmän mukaiseksi, johon kuuluvassa kunnassa hän silloin asuu.

(kumotaan)

11 a §

12 §

Jos rintamasotilaseläkkeeseen vaikuttavat tulot ovat nousseet vähintään 4 000 markkaa verrattuna siihen tuloon, jonka perusteella rintamasotilaseläke on määrätty, rintamasotilaseläkkeen määrä on vastaavasti oikaistava tai rintamasotilaseläke lakkautettava. Rintamasotilaseläkkeen määrä oikaistaan myös eläkkeensaajan hakemuksesta, jos rintamasotilaseläkkeeseen vaikuttavissa tuloissa on tapahtunut rintamasotilaseläkkeeseen korottavasti vaikuttava muutos. Jos rintamasotilaseläkkeen korottamisen edellytykset ovat eläkelaitoksen tiedossa, korotus voidaan myöntää hakemuksetta.

(kumotaan)

12 §

Jos rintamasotilaseläkettä määrättäessä on otettu huomioon muun lain tai asetuksen tai julkisen eläkesäännön mukainen eläke taiikka sitä vastaava jatkuva suoritus tai korvaus, tämä luetaan rintamasotilaseläkettä uudelleen määrättäessä tuloksi entisen suuruisena, kuitenkin ottaen huomioon, mitä johtuu rintamasotilaseläkkeiden indeksidonnaisuudesta. Näin menetellään, jos etuuden määräytymisperusteissa ei ole tapahtunut muutosta. Jos rintamasotilaseläkkeensaajan perhesuhteet muuttuvat tai puolisolle myönnetään kansaneläke tai rintamasotilaseläke tai se lakkautetaan, rintamasotilaseläkkeen määrä on vastaavasti oikaistava tai rintamasotilaseläke lakkautet-

tava. Tällöin sovelletaan kuitenkin, mitä 1 ja 2 momentissa on säädetty.

13 §

Rintamasotilaseläke voidaan joko määrätä ajaksi tai pysyvästi evätä tai sitä voidaan vähentää, jos rintamasotilas tai rintamapalvelukseen osallistunut henkilö tai hänen puolisonsa on lahjoittanut omaisuuttaan tai muulla tavalla heikentänyt taloudellista asemaansa siinä määrin, että se on vaikuttanut hänen oikeuteensa saada rintamasotilaseläke tai olennaisesti sen määrään. Näin menetellään vain siinä tapauksessa, että rintamasotilas tai rintamapalvelukseen osallistunut henkilö on tiennyt tai hänen olisi pitänyt tietää, että tämä toimenpide voi vaikuttaa rintamasotilaseläkkeeseen. Sama koskee rintamasotilasta tai rintamapalvelukseen osallistunutta henkilöä, joka rintamasotilaseläkkeen määräämistä varten tehdyssä hakemuksessa tai ilmoituksessa on tahallisesti antanut vääriä tietoja rintamasotilaseläkkeeseen vaikuttavista tuloista tai omaisuudesta ja joka tämän vuoksi on saanut eläkettä aiheetta tai määrältään liian suurena.

Jos lainvoimainen päätös, jolla rintamasotilaseläke on 1 momentin perusteella evätty tai sitä on vähennetty, myöhemmin havaitaan kohtuuttomaksi, eläkelaitos voi oikaista päätöksen.

17 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudatetaan soveltuvin osin lisäksi, mitä kansaneläkelain 35, 37—39, 39 a, 39 b, 40—42, 43, 44—46, 67, 69, 73, 73 a, 73 b, 74, 74 b, 74 c, 75, 79—83, 84—86, 88 ja 88 a §:ssä sekä kansaneläkelaisissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannuksiin annetussa laissa (348/1956) säädetään. Ylimääräistä rintamalisää määrättäessä noudatetaan soveltuvin osin lisäksi, mitä kansaneläkelain 26 §:n 7 momentissa säädetään.

Tarkastuslautakunnan päätökseen tyytymättömän voi hakea muutosta vakuutusoikeudelta myös 13 §:n 1 momentissa tarkoitettua tapauksessa.

13 §

(kumotaan)

17 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudatetaan soveltuvin osin lisäksi, mitä kansaneläkelain 35, 37—39, 39 a, 39 b, 40—42, 43, 44—46, 67, 69, 73, 73 a, 73 b, 74, 74 b, 74 c, 79—83, 84—86, 88 ja 88 a §:ssä sekä kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään. Ylimääräistä rintamalisää määrättäessä noudatetaan soveltuvin osin lisäksi mitä kansaneläkelain 26 § 7 momentissa säädetään.

(2 mom. kumotaan)

18 §

Tässä laissa säädetyt markkamäärät vastaavat virallisen elinkustannusindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan lokakuussa 1976 maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

20 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1977 ja sillä kumotaan rintamasotilaseläkkeestä 23 päivänä huhtikuuta 1971 annettu laki (294/71) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Ennen vuotta 1978 rintamasotilaseläkkeen täysi määrä vuodessa on 55 mutta ei 60 vuotta täyttäneelle rintamasotilaille ensimmäisessä kuntaryhmässä 3 732 markkaa, toisessa kuntaryhmässä 3 516 markkaa ja kolmannessa kuntaryhmässä 3 300 markkaa. Tällaisen rintamasotilaan eläke muutetaan ilman eri hakemusta vuoden 1978 alusta 2 §:n mukaiseksi. Samalla tavoin muutetaan sellaisen rintamasotilaan eläke, joka ennen vuotta 1978 täyttää 60 vuotta

Rintamasotilaseläkkeestä annetun lain mukaiset eläkkeet muutetaan tämän lain mukaisiksi lain voimaantulosta lukien ja kansaneläkkeen lisäksi maksetun rintamasotilaseläkkeen sijasta maksetaan eläkkeeseen tämän lain mukainen rintamalisä.

Jos kansaneläkettä saavalla rintamasotilaalla välittömästi ennen tämän lain voimaantuloa on ollut oikeus kansaneläkkeen lisäksi maksettavaan rintamasotilaseläkkeeseen, maksetaan hänelle tämän lain mukaisista rintamalisästä sen estämättä, mitä 9 §:ssä on säädetty.

18 §

Tässä laissa säädetyt rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus lasketaan.

20 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1977 ja sillä kumotaan rintamasotilaseläkkeestä 23 päivänä huhtikuuta 1971 annettu laki (294/1971) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

(2 ja 3 mom. kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

Tämän lain voimaan tullessa maksussa oleva rintamalisä ja ylimääräinen rintamalisä muutetaan tämän lain mukaiseksi 1 päivästä tammikuuta 2002. Maksettavan ylimääräisen rintamalisän pienenemisen tai lakkaamisen estämiseksi rintamasotilaseläkelain 9 a §:n perusteella ylimääräisessä rintamalisässä huomioon otetut tulot muutetaan euromääräisiksi pyöristäen alaspäin lähimpään täyteen euroon.

Rintamalisä ja ylimääräinen rintamalisä voidaan muuttaa tämän lain mukaiseksi ilman uutta päätöstä. Kirjallinen päätös annetaan kuitenkin pyynnöstä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

5.

Laki

ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaille maksettavasta rintamalisästä 25 päivänä marraskuuta 1988 annetun lain (988/1988) 3 §:n 1 momentti, 10 § ja 12 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 10 § laissa 282/1999, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §
 Rintamalisä on 2 004 markkaa vuodessa.

Ehdotus

3 §
 Rintamalisä on 473,88 euroa vuodessa.

10 §
 Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudetaan soveltuvin osin lisäksi, mitä säädetään kansaneläkelain 35 §:n 1 ja 2 momentissa, 37, 40, 73, 73 a, 73 b, 74, 74 b, 75, 79, 81–83, 84–88 ja 88 a §:ssä sekä kansaneläkeläissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannuksiin annetussa laissa (348/1956).

10 §
 Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudetaan soveltuvin osin lisäksi, mitä säädetään kansaneläkelain 35 §:n 1 ja 2 momentissa, 37, 40, 73, 73 a, 73 b, 74, 74 b, 75, 79, 81–83, 84–86, 88 ja 88 a §:ssä sekä kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001).

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 §

Tässä laissa säädetyt markkamäärät vastaavat virallisen elinkustannusindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan tammikuussa 1988 maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Tässä laissa säädetyt rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus lasketaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 2001.

Rintamalisä voidaan muuttaa tämän lain mukaiseksi ilman uutta päätöstä. Kirjallinen päätös annetaan kuitenkin pyynnöstä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

6.

Laki**vammaistukilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 5 päivänä helmikuuta 1988 annetun vammaistukilain (124/1988) 2 §:n 1 ja 2 momentti, 8 § sekä 11 §:n 7 momentti, sellaisena kuin niistä on 8 § laissa 1373/1999, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

Henkilölle, jonka toimintakyvyn voidaan sairauden tai vamman johdosta arvioida olevan yhdenjaksoisesti ainakin vuoden ajan alentunut, maksetaan haitan, tarvittavan avun, palvelusten ja erityiskustannusten korvaamiseksi vammaistukea,

1) jos hän on vaikeasti vammainen tai jos hän tarvitsee monissa henkilökohtaisissa toiminnoissaan jokapäiväistä, aikaa vievää toisen henkilön apua, huomattavassa määrin säännöllistä ohjausta tai valvontaa taikka hänelle aiheutuu sairaudesta tai vammasta erittäin huomattavia erityiskustannuksia,

2 §

Henkilölle, jonka toimintakyvyn voidaan sairauden tai vamman johdosta arvioida olevan yhdenjaksoisesti ainakin vuoden ajan alentunut, maksetaan haitan, tarvittavan avun, palvelusten ja erityiskustannusten korvaamiseksi vammaistukea,

1) jos hän on vaikeasti vammainen tai jos hän tarvitsee monissa henkilökohtaisissa toiminnoissaan jokapäiväistä, aikaa vievää toisen henkilön apua, huomattavassa määrin säännöllistä ohjausta tai valvontaa taikka hänelle aiheutuu sairaudesta tai vammasta erittäin huomattavia erityiskustannuksia,

1 300 markkaa kuukaudessa;

2) jos hänelle aiheutuu sairaudesta tai vammasta huomattavaa haittaa tai hän tarvitsee henkilökohtaisissa toiminnoissaan, kotitaloustöissä ja asioinnissa kodin ulkopuolella säännöllisesti toistuvaa toisen henkilön apua, ohjausta tai valvontaa taikka hänelle aiheutuu sairaudesta tai vammasta huomattavia erityiskustannuksia, 700 markkaa kuukaudessa; tai

3) jos hänelle aiheutuu sairaudesta tai vammasta olennaista haittaa ja jatkuvia erityiskustannuksia, 300 markkaa kuukaudessa.

Jos henkilöllä on oikeus vammaistukeen usealla 1—3 kohdassa säädetyllä perusteella, vammaistuki maksetaan sen kohdan markkamäärän mukaisena, johon eri tekijöiden yhteisvaikutus oikeuttaa.

8 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudetaan soveltuvin osin lisäksi, mitä kansaneläkelain 1 d, 35-39, 39 b, 40, 42, 43 ja 44 §:ssä, 45 §:n 1 ja 4 momentissa, 46, 67, 69 ja 75 §:ssä, 79 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 80 -83, 84 - 86, 88 ja 88 a §:ssä sekä kansaneläkelaisissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannuksiin annetussa laissa (348/1956) säädetään.

11 §

Tämän lain 2 §:ssä säädetyt markkamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 1986 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

321,51 euroa kuukaudessa;

2) jos hänelle aiheutuu sairaudesta tai vammasta huomattavaa haittaa tai hän tarvitsee henkilökohtaisissa toiminnoissaan, kotitaloustöissä ja asioinnissa kodin ulkopuolella säännöllisesti toistuvaa toisen henkilön apua, ohjausta tai valvontaa taikka hänelle aiheutuu sairaudesta tai vammasta huomattavia erityiskustannuksia, 173,12 euroa kuukaudessa;

3) jos hänelle aiheutuu sairaudesta tai vammasta olennaista haittaa ja jatkuvia erityiskustannuksia, 74,19 euroa kuukaudessa.

Jos henkilöllä on oikeus vammaistukeen usealla 1—3 kohdassa säädetyllä perusteella, vammaistuki maksetaan sen kohdan rahamäärän mukaisena, johon eri tekijöiden yhteisvaikutus oikeuttaa.

8 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudetaan soveltuvin osin lisäksi, mitä kansaneläkelain 1 d, 35—39, 39 b, 40, 42, 43 ja 44 §:ssä, 45 §:n 1 ja 4 momentissa, 46, 67 ja 69 §:ssä, 79 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 80—83, 84—86, 88 ja 88 a §:ssä sekä kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään.

Tämän lain 2 §:ssä säädetyt rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus lasketaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

Ennen tämän lain voimaantuloa maksussa oleva vammaistuki muutetaan euromääriseksi 1 päivästä tammikuuta 2002.

Vammaistukilain 11 §:n 2 momentin mu-

*kainen vammaistuki on määrältään 176,32 euroa, 242,47 euroa tai 348,50 euroa kuukaudessa. Sellaisen vammaistuen markkamäärä, joka on maksettu kumotun invalidi-
rahalain (374/1951) 4 §:n mukaan alennettuna, muunnetaan euromääräiseksi vahvistettua muuntokerrointa käyttäen. Rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammi-
kuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus lasketaan ja niitä korotetaan vuosittain kansaneläkeindeksillä siten kuin kansaneläkeindeksistä annetussa laissa säädetään.*

Vammaistuki voidaan muuttaa tämän lain mukaiseksi ilman uutta päätöstä. Kirjallinen päätös annetaan kuitenkin pyynnöstä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

7.

Laki**lapsen hoitotuesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lapsen hoitotuesta 4 päivänä heinäkuuta 1969 annetun lain (444/1969) 2 §, 2 a §:n 2 momentti ja 9 §, sellaisina kuin ne ovat, 2 § laissa 933/1986, 2 a §:n 2 momentti laissa 917/1998 ja 9 § laissa 1372/1999, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Lapselle, joka sairauden, vian tai vamman johdosta on vähintään kuuden kuukauden ajan siinä määrin erityisen hoidon ja kuntoutuksen tarpeessa, että siitä aiheutuu erityistä taloudellista tai muuta räsitusä, suoritetaan hoitotukeä 300 markkaa kuukaudessa.

Jos 1 momentissa tarkoitettu räsitus on huomattavan suuri, suoritetaan hoitotukeä 700 markkaa kuukaudessa.

Jos 1 momentissa tarkoitettun hoidon ja kuntoutuksen tarve siitä aiheutuvine räsituksineen on erittäin suuri, suoritetaan hoitotukeä 1 300 markkaa kuukaudessa.

Ehdotus

2 §

Lapselle, joka sairauden, vian tai vamman johdosta on vähintään kuuden kuukauden ajan siinä määrin erityisen hoidon ja kuntoutuksen tarpeessa, että siitä aiheutuu erityistä taloudellista tai muuta räsitusä, suoritetaan hoitotukeä *74,19 euroa* kuukaudessa.

Jos 1 momentissa tarkoitettu räsitus on huomattavan suuri, suoritetaan hoitotukeä *173,12 euroa* kuukaudessa.

Jos 1 momentissa tarkoitettun hoidon ja kuntoutuksen tarve siitä aiheutuvine räsituksineen on erittäin suuri, suoritetaan hoitotukeä *321,51 euroa* kuukaudessa.

2 a §

Hoitotukeä ei makseta, jos sen määrä olisi pienempi kuin 22 markkaa kuukaudessa.

Hoitotukeä ei makseta, jos sen määrä olisi pienempi kuin *5,38 euroa* kuukaudessa.

9 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudatetaan soveltuvin osin lisäksi, mitä kansaneläkelain 35-39, 39 b ja 40 §:ssä, 45 §:n 1 ja 4 momentissa, 46, 69 ja 75 §:ssä, 79 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 80-83, 84-86, 88 ja

9 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudatetaan soveltuvin osin lisäksi, mitä kansaneläkelain 35—39, 39 b ja 40 §:ssä, 45 §:n 1 ja 4 momentissa, 46 ja 69 §:ssä, 79 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 80—83, 84—86, 88 ja

Voimassa oleva laki

Ehdotus

88 a §:ssä sekä kansaneläkelaisissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannuksiin annetussa laissa (348/1956) säädetään.

88 a §:ssä sekä kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään.

Tässä laissa säädetyt rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus lasketaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

Tämän lain voimaan tullessa maksussa oleva lapsen hoitotuki muutetaan euro-määräiseksi 1 päivästä tammikuuta 2002.

Hoitotuki voidaan muuttaa tämän lain mukaiseksi ilman uutta päätöstä. Kirjallinen päätös annetaan kuitenkin pyynnöstä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.
